

Posamezne številke
Navadne Din 1—
ob nedeljah Din 2—.

"TABOR" izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri s
datumom naslednjega dne ter stane
mesечно po pošti D 18—, za ino-
timestvo D 20—, dostavljen na dom
D 18—, na izkaznico D 18—,
inšerti po dogovoru.

Naroča se pri upravi "TABORA",
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Poštnina plačana v gotovini Cena današnje šte. 2 Din

TABOR

Posamezne številke
Navadne Din 1—
ob nedeljah Din 2—.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mar-
iboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon interurb. št. 276.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, pritišče, dno. Tele-
fon št. 24. — SHS poštnoštevnica
številka 11767.

Na naročila brez denarja se ne
odgovarja. — Rokopisi se ne vračajo.

Naslov:

Maribor, nedelja 27. aprila 1924.

Leto: V. — Številka: 97.

Ves up je šel po vodi...

Konec opozicijskih mad. — Vsega je kriv Radić. — Davidovičeva poslovna
vlada izključena. — Rešitev krize — nove volitve.

BEograd, 26. aprila. (Izv.) V beo-
grajskem političnem življenju vlada
popolna tišina. V opozicijskih krogih
so zelo poparjeni. Vsak up na koncen-
tracijsko vladu Ljube Davidoviča je
splaval po vodi. Vedno bolj narašča v
opozicijskih vrstah struja, ki je pre-
pričana, da dela Radić v sporazumu s
Pašićem, da prepreči v odločilnem tre-
nutku vsako akcijo opozicijskega
bloka. Pri tem se zlasti upirajo na izja-
vo redakcije »Morningpost«, ki v pol-
nem obsegu vzdržuje avtentičnost Radi-
ćevih izjav. Radić tega so ti krogi mne-
nja, da bi bilo brezsmiselno, zavlačevati
rešitev krize z raznimi kombinacijami,
ker radi taktike radikalne stranke na
eni, g. Radić na drugi strani ni nobene-
ga drugega izhoda, kakor nove volitve,
to tem bolj, ker jih želita baš dve naj-
močnejši stranki. Že iz tega vzroka sma-
trajo ti opozicijski krogi za popolno-
ma izključno vsako možnost Davidovi-
čeve poslovne vlade.

V zadnjem času so se pojavile verzi-
je, naj bi se koncentracijska vlada po-
veril volilni mandat. Pa tudi to se v
opozicijskih krogih zamejuje, ker se
koncentracijska vlada upira na cepitev
radikalne stranke, v kar pa ne verujejo
niti srbski pristaši opozicijskega
bloka. Znano je sicer, da se bje v radi-
kalni stranki hud boj ne toliko radi
raznih korupcijskih afer, kakor vsled
različnih mnenj v »hrvatskem vpraša-
nju«, vendar pa je stranka na zunanji po-
vsem solidarna in je vsaka cepitev iz-
ključena.

Za rešitev krize je samo še vpraša-
nje, kdo bo dobil volilni mandat. Poli-
tični krogi a priori izključujejo opozi-
cijski blok, ki se od daleč ne more
primerjati s Pašić-Pribičevićovo koali-
cijo, tako glede enotnosti, kakor števil-
čnega razmerja, in to vsaj dotlej, dokler
so zemljoradniki, Nemci in Turki ne-
opredeljeni, brez ozira na nevtrale. —
Pašić-Pribičevićeva volilna vlada je ra-

di tega gotova stvar in je le še vpraša-
nje par dni, da se izvrši formalna pode-
litev volilnega mandata.

PO PAŠIČEVI ADIJENCI.

BEograd, 26. aprila. Včerajšnji Pa-
šićevi avdijenci na dvoru pripisujejo
posebno važnost. Prevladuje mnenje,
da je konzultiranje za sedaj končano.
Opozicija pa še ni izgubila vsake nade-
je in željno pričakuje vrnitve poslan-
cev, ki so odpotovali k Radiću na Du-
naj. Pričakuje namreč, da bodo Radi-
ćeva navodila poslancem HRSS omogo-
čila nadaljno opozicijsko akcijo. V pri-
čakovanju ugodnega preobrata za opo-
zicijo sta voditelja bloka Davidović in
Korošec ostala čez pravoslavne prazni-
ke v Beogradu in sta tudi pozvala Spa-
ho in Predavca, da naj se nemudoma
vrneta v Beograd. Sicer so skoraj vsi
poslanci zapustili Beograd in bodo te-
kom praznikov stopili v stike s svojimi
volilci.

Tudi na vladni strani delajo prve pri-
prave za volitve, ker so trdno preverje-
ni, da bo kriza odločna v njihovo ko-
rist. Značilno je, da je predsednik Skup-
ščine Ljuba Jovanović odredil, naj se
povabi vse poslance potom posebnih
vabil, da pridejo dne 3. maja zanesljivo
k seji. To je znamenje, da ni namena,
odgoditi Skupščino na konec maja, kot
so zatrjevali pred dnevi, in da se bo dne
3. maja predstavila parlamentu nova
vlada.

Opozicijski krogi ostro kritizirajo
dejstvo, da je ministrstvo zunanjih za-
dev že dne 9. tm. obvestilo francosko
vlado, da bosta spremljala Nj. Vel. kra-
lja na njegovem uradni obisku v
Parizu ministra Pašić in Ninčić, da si
vlada tačas še ni mogla reči, da bosta
navedena državnik ostala na vladi. —
Opozicija trdi, da je bila na ta način
prejudicirana kraljeva odločitev glede
sestave nove vlade.

Tit. Knjižnica liceja
Ljubljana

Dr. R. Pipuš:

Brezposelnost.

Maribor, dne 12. aprila 1924.

I.

V zadnjem času se pri nas veliko pi-
še da še več govori o brezposelnosti, to
je o pomanjkanju dela in zaslužka za
tiste sloje prebivalstva, ki se preživlja-
jo v prvi vrsti s svojim delom. Brezpo-
selnost je brez dvoma socialna bole-
zen, katero je treba čim prej in čim
bolje izlečiti. Posledice te bolezni ne za-
devajo samo brezposelnih, to je tiste slo-
je prebivalstva, ki se preživljajo s svo-
jim delom, iščejo dela in zaslužka, pa
ga ne najdejo. Posledice te bolezni ho-
leznici zadenejo vsaj posredno tudi osta-
le sloje prebivalstva, zlasti tudi otro-
dalce. Vsled tega imajo vsi sloji pre-
bivalstva vzroka dovolj, se baviti s to
neprijetno prikaznijo in po svojih mo-
čeh prispevati k temu, da se mora tudi
kot tako obravnavati, žalibog pa se sku-
ša pri nas, kakor vsake druge stvari,
tudi tega vprašanja polastiti politično-
strankarska demagogija. Brezposelnost
sama na sebi ni nova prikazen. Pojav-
lja se posebno v industrijskih deželah
od časa do časa. V agrarnih državah pa
je brezposelnost več ali manj neznana.
Slovenski del naše države je pred pre-
vratom pripadel Avstriji, v kateri je
približno 40% prebivalstva bilo zapo-
slenega v industriji. Sedaj pripada to
ozemlje Jugoslaviji, v kateri niti 15%
prebivalstva ni zaposlenega v indu-
striji. Pričakovati bi torej bilo, da smo
v naši ožji domovini, to je na sloven-
skem ozemlju, pred prevratom imeli
veliko več opravka z brezposel-
nostjo kakor sedaj po prevratu. Ven-
dar pa temu ni tako. Pred prevratom
vsaj v naši slovenski domovini brezpo-
selnosti skoraj nismo poznali. Danes pa
se pri nas mnogo govori in piše o brez-
poselnosti in ž njo se peča cela javnost.
Pri nas morajo biti torej posebni razlo-
gi za to prikazen. V resnici je več takih
razlogov.

Pred vsem se je po prevratu na slo-
venskem ozemlju naglo razvila indu-
strija. Njen razvoj je bil deloma celo
prepričljiv. Naša slovenska domovina je
postala naglo veliko bolj industrijska
kakor pa je bila pod Avstrijo. Že vsled
industrializacije naše slovenske domo-
vine smemo torej pričakovati, da bo
vedno imeli večkrat opraviti z brezpo-
selnostjo. Pri nas se delovni trg ni do-
bro urejen. Kjer pa delovni trg ni do-
bro urejen, se ponudba in povpraševa-
nje po delu težko srečata. Tudi se
prav lahko zgodi, da je v enem delu dr-
žave pomanjkanje dela, v drugem ne-
koliko oddaljenem delu države pa po-
manjkanje delavstva.

Prenagli razvoj industrije je pri nas
v industrijo privabil mnogo delavcev,
ki so bili poprej zaposleni pri kmetij-
stvu. Ko je pa, v prvi vrsti vsled po-
manjkanja gotovine in vsled kreditne
krize, nastala tudi kriza proizvodnje,
je marsikatero podjetje bilo prisiljeno,
skrajšati svoj obrat in odpustiti več ali
manj svojih delavcev. So pa tudi po-
djetja, ki že od začetka niso stala na
zdravi podlagi. Marsikatero teh podje-
tij je v kreditni krizi izgubilo popolno-
ma in njegovo delavstvo je prišlo ob
zaslužek. Na ta način je prenagli razvoj
naše industrije imel neugodno posledico
za naše industrijsko delavstvo.

Med razlogi, ki so pri nas vsaj delo-
ma prispevali k brezposelnosti, spada
brez dvoma tudi naša socialna politika.
Upeljava osemurnega delavnika, zaščita
najemnikov in razne druge, mnogokrat
prenaglene naredbe naše socialne poli-
tike. Sicer se navadno trdi, da bi se s
strogim izvajanjem osemurnega delav-
nika delo odpomoči brezposelnosti. —
Splošno to pravilo gotovo ne velja. Da-
nes naš delavec neprimerno manj opra-
vi, kakor je v istem času opravil pred
vojno. K tej zmanjšani relativni storil-
nosti se je pridružil leta 1919 še osem-
urni delavnik, torej izdatno skrajšanje
delovnega časa. Povrh so se, zlasti in-
dustriji, pa tudi obrtu in trgovini nalo-
žila neznosna, dostikrat nepotrebna bre-
mena socialnega zavarovanja. Vse to
je pred vsem pospešilo gospodarsko
krizo. Marsikatero gospodarsko podjet-
je je vsled teh razmer opešalo poprej
kakor bi bilo opešalo, če bi bile razmere
iste kakor pred vojno. Razum tega pa
je industrija vsled zmanjšane storilno-
sti delavstva in vsled skrajšanja delav-
nega časa potrebovala veliko več de-
lavcev, kakor bi jih sicer potrebovala.
Ker potrebnega števila industrijskega
delavstva pri nas ni bilo, je to delavstvo

prihajalo iz kmetijskih obratov. Ko je
nastopila kriza, pa je bilo treba odpusti-
ti tem več delavcev, čim več jih je bilo.
Obrat, ki bi pri deseturnem delavniku
izhajal z 200 delavci, bi moral odpustiti
50 delavcev, če bi podjetje bilo prisilje-
no, obrat skrajšati za 1/4. Isti obrat je mo-
ral pri osemurnem delavniku imeti 240
delavcev oziroma vsled zmanjšane storil-
nosti delavcev celo 280 ali 300 delavcev.
Če je podjetje sedaj bilo prisiljeno svoj
obrat skrajšati za 25%, ni zadostovalo od-
pustiti 50 delavcev, ampak odpustiti jih
je bilo treba 60 ali celo 70 in še več. O-
semurni delavnik sam je torej število
brezposelnih v takem slučaju povišal za
20%. Obrat, ki bi v normalnih razme-
rah delal 10 ur na dan, bi znal delovno
dobo skrajšati na 8 ur na dan, kadar pri-
manjkuje dela. Delavci bi pač dobili
malo manjšo mezd, a nikogar bi ne bi-
lo treba odpustiti. Pri osemurnem de-
lavniku je pa to težko izvršiti, ker je
delovni čas itak že skrajšan tako, da ga
dalje skrajšati skoraj ni mogoče več.
Pomisli, da so pri industrijskih o-
bratih tudi opravila, ki zahtevajo dan
za dnevom vedno iste stroške brez ozira
na to, ali teče obrat 6 ur ali 8 ur ali 12
ur. Sem spada kurjenje in ugašanje par-

Otvoritev zagrebskega velesejma.

ZAGREB, 26. aprila. Jutri dopoldne
bo svečana otvoritev III. zagrebskega
velesejma.

ZAGREB, 26. aprila. (Izv.) K otvori-
vi zagrebskega velesejma sta dospela v
Zagreb češkoslovski in poljski posla-
nik. Na kolodvoru sta bila sprejeta od
predstavnikov oblasti in raznih organi-
zacij.

—□—

ANGLEŠKO-RUSKA POGAJANJA.

Rusi zadovoljni.

LONDON, 25. aprila. (Reuter). Sub-
komité angleško-ruske konference, ki
se bavi z vprašanjem dolgov, se je se-
stal danes predpoldan. Rakovski je iz-
javil, da so pogajanja doslej povoljno
potekla. Kaže se dobra volja in doslej
še se ni pojavilo nasprotstvo mnenj.

Tudi madžarska kulturna društva bodo
razpuščena.

NOVI SAD, 26. aprila. Vsled odredbe
ministrstva notranjih zadev, so oblasti
pripravile vse potrebno za razpustitev
madžarskih kulturnih društev v Vojvodi-
ni, ker je ugotovljeno, da so prekoračila
svoj delokrog in so se podobno nemške-
mu »Kulturbundu« bavila s politiko. Raz-
pustitev je pričakovati tekom prihod-
njega tedna.

Razcep Bunjevcev in Šokcev.

BEograd, 26. aprila. Kmečka frak-
cija stranke Bunjevcev in Šokcev je na
včerajšnji seji sklenila, prekiniti vsako
zvezo s stranko in se pridružiti radikal-
cem. Vsled tega bo stranka Bunjevcev in
Šokcev izgubila v subotškem okrožju
več tisoč glasov.

Izvoz moke na Madžarskem prost.

BUDIMPESTA, 25. aprila. Finančni
portu moke, ki se je moralo plačevati do-
poslej in natura. Odredba stori jutri v
veljavo.

—□—

Borza

CURIH, 26. aprila. (Izv.) Sklepni te-
čaj. Pariz 36, Beograd 6.95, London 24.69,
Praga 16.56, Milan 25.25, Newyork 563.75,
Dunaj 0.00795, Sofija 4.10.

nih kotlov in drugih priprav, vodstvo
in splošna uprava podjetja. Čim krajša
je delovna doba, tem bolj podražijo
stroški te splošne režije proizvodnje.

Mnogokrat opazujemo, da v mestih
primanjkuje dela, pri kmetih pa delav-
cev. To je sama na sebi nezdrava prika-
zen našega gospodarstva. Temu nezdra-
vemu razmerju je mnogo kriva socia-
listična agitacija, ki vedno šunta delav-
ca proti gospodarju. Nekdaj so se pri
kmetih služabniki (hlapci in dekle) spre-
jemali le v celoletno službo. Gospodarji
so z njimi postopali kakor s svojimi
rodbinskimi člani. Bilo je to patrijar-
halno razmerje, pri katerem sta bila za-
dovoljna gospodar in služabnik. To je
nehalo. Redko še najdemo hlapca ali
deklo, ki bi bila voljna, nastopiti celo-
letno službo. Če pa hlapec ali dekla no-
četa sprejeti celoletne službe, se tudi od-
kmeta ne more zahtevati, da jih redi v
zimski dobi, ko je v kmetijskem obratu
prav malo dela, za to, da mu hlapec in
dekla spomladi, ko se začne delo, poka-
žeta hrbet in odideta. Kmetovalec ni-
ma več interesa sprejemati služabnikov
za zimsko dobo v službo proti 14 dnevni
odpovedi, delavec pa se na ta način od-
vadi življenja na kmetih, gili v mesto.

In pomaga tukaj pomnoževati število brezposelnih. Razumljivo je torej, da je delavstvo izkoristilo ugodno priliko, ter zapustilo kmetijske obrate, sprejema malo delo pri industriji in se selilo v mesta, ko je industrija vsled zmanjšane storilnosti delavstva, upeljave osemurnega delavnika in deloma tudi začasnega ugodne konjunktura potrebovala več delavcev. Ko so pa ti izgubili delo pri industriji, ne najdejo več poti nazaj h kmetijstvu.

Našo stanovanjsko politiko je gotovo šteti med glavne razloge, da je pri nas popolnoma zamrla gradbena podjetnost, ki da zaslužka največ ljudem. Malo je industrijskih in obrtnih podjetij, ki bi z gradbeno podjetnostjo ne bila v ožji ali daljni zvezi. Živahna gradbena podjetnost bi dala vsem takim industrijam in obrtom delo in na ta način spet zaslužka mnogostevilnim in raznovrstnim delavcem.

Ni dvoma, da je poleg tukaj naštetih še tudi več drugih razlogov brezposelnosti, ki se je tekom zadnjega leta prikazala pri nas. Deloma so ti razlogi splošni, ki veljajo ne samo za slovensko ozemlje in za Jugoslavijo, ampak tudi za druge države. Deloma pa so to razlogi, ki veljajo samo za našo ožjo domovino.

Politične vesti.

* Živio Davidović — živila republika! Tako je glasom poročila »Glasa Medjimurja i Zagorja« radičevski poslanec Ožmešija vpil po Prilogu v Medjimurju, ko se je vrnil iz Beograda. Ko so nekateri rekli, da Davidović ni za republiko, je odvrnil, da se bo »z njim že napravilo in da bo šlo lahko«.

* Opozicija je obupala! Vse do zadnjega časa so opozicijske stranke vzdrževale v ljudstvu domnevo, da dobi vlado. Sedaj je pa že sama uvidela, da je to nemogoče in njeno časopisje sedaj še samo razpravlja o vprašanju, kdo dobi volilno vlado. Blokaški zagrebški »Večer« je objavil članek »Za nove izbore! Samo je pitanje, tko će dobiti izbornu vladu!« Sedaj delajo kombinacije, da bi mogla volilno vlado dobiti ev. koncentracijska vlada. Seveda so pa to vse le kombinacije, ker gotovo je: če pride do volilne vlade (in to je danes več ko verjetno!), jo dobi samo vlada Pašić-Prčićević.

* Volilni kompromis opozicije? Iz Beograda se poroča o kombinaciji, da bi opozicijske stranke sklenile volilni kompromis. Kdor pa pozna strukturo posameznih strank opozicije, si že vnaprej lahko na pristih ene roke izračuna, da je to nemogoče. Saj dobro vemo, da Radičevi agenti hodijo po Sloveniji že od kraja do kraja in izpodkopavajo tla klerikalcem. Korošec bo še bridko obžaloval svoje zveze z Radičem. Ali pa hočejo morda Davidovičevci skleniti volilni kompromis z džemijetovci-Turki? Ali

Na Plavču do meje.

Prijaznega pomladnega dne me povabi prijatelj na izlet v gorico v Svoščino ob severni meji. Sanjavo se vijuga starorimljanska cesta med ljubkimi griči Spodnje in Zgornje Sv. Kungote. V Svoščini se cesta na mah vzpne strmo na precej visok hrib — Plavč — ob svečinsko šentiljski meji. Ko zreš iz dalje ta dvigajoči se beli trak, se ti zazdi, kakor da se poskuša bajna nekdanjost s sedanostjo, da bi jo potegnili v svoje zavistno brezdnost. Tam gori vrh Plavča pa stoji ob obeh straneh te zgodovinske ceste kamnita državna mejnika, kakor popotnika resno motreče oči nezprosne, a ravno tako pravične matere zgodovine. Cesta na Plavč kaže pogostoma kremenasto, pa že močno razdeljeno okostje, katero so zgradili tu v davni tisočletni preteklosti stari Rimljani, mojstri v zidanju cest in vodovodov. Tukaj so se marljivo gibale latinske roke, tod so se pomikale rimske legije, ko so podjarmljale noriško ozemlje tja gor do Vindobone, sedanjega Dunaja. Tod pa je tudi vodil ženijski Napoleon svoje zmagovite legije, ko je majal habsbursko stavbo, kakor doček hruško in pipal objestno graško in dunajsko zobovje. Da ni zrušila ruska zila Napoleonova vojska, bila bi svetov-

ga bo Radič sklenil v Bosni s Spahovič? Smešno!

* Grško republiko so po poročilu londonskega »Timesa« priznale Italija, Francija, Belgija, Turčija in Anglija.

* Volitve predsednika se pripravljajo v Zedinjenih državah. Kandidat republikanske stranke bo skoro gotovo sedanji predsednik Coolidge.

Dnevna kronika.

— Smo si mislili! »Straža« in »Slov. Gosp.« sta skozi par števil v kilometrih člankih hvalila Sv. Barbaro, SL gor., kjer da je katoliško ljudstvo tako zavedno, da demokratskim govornikom, ki so prišli tja na shod, še govoriti ni pustilo. Sploh da ni v celi fari razum par nitičev demokrata, ampak same pridne pobožne klerikalne ovčice. Na velikonočni ponedeljek pa se je izvršil tam uboj. Pijani fantje so ubili kretnarja Kranerja. In glejte, ljubi ljudje božji, ti fantje so naenkrat »mlečnozobi fantalini«, ki so vzrasli v sokolsko-orjunske poveljni dobi, ko se šola in vzgoja po zaslugi samostojne slovenske policajdemokracije pohajdučili. Tako vsaj trdi naenkrat »Straža« v svoji številki od petke. Res idealna logika: po pisavi prejšnjih števil je pri Barbari vse od malega do velikega SLS, naenkrat pa nastanejo iz SLS-arskih ubijalcev — Sokoli in Orjunaši. Tako je, ljudje krščanski, če se je treba na glavo postaviti!

— Obesil se je dne 16. tm. v nekem gozdu blizu Sevnice 29-letni delavec Mart. Podpečan iz Dobrinje vasi blizu Žalca. Udan pijači, je večkrat grdo ravnal s svojim očetom. Bil je radi tega aretiran po zaslišanju pa zopet iz preiskovalnega zapora izpuščen. Predno ga je pa zadela roka pravice, si je sam končal življenje.

— Ljubitelj koles je komaž 16-letni Fr. Platovšek iz Skofjevasi pri Vojniku. Meseca novembra in decembra pretečenega leta je ukradel v Gaberju in v Celju dvoje koles, ugotovilo se je pa celo, da je imel tekom kratkega časa pet raznih koles. Okrožno sodišče v Celju ga je obsodilo na 4 mesece poostrenega zapora.

— Ponesrečen hidroplan. V Kotoru se je te dni ponesrečil hidroplan vojne mornarice Br. 2 D, ki je krožil nad kotarsko obalo. Vsled naglega obrata se je letalo preuklenilo ter padlo na tla. K sreči se je pilotu še v zadnjem trenutku posrečilo zaokreniti letalo tako, da je padlo par metrov od obale v vodo, sicer bi se bilo popolnoma zdrobilo. Dva pilota in eden opazovalec so skočili že prej z letala v vodo, tako, da se ni nikomur nič pripetilo in so vsi odnesli zdravo kožo.

— Nesreča lovca. Nenavadno smolo je imel pred par dnevi lovec Anton Katovič v Zoljanu. S svojimi prijatelji je šel na lov na zajce. Kmalu je zagledal ob nekem kamnu dolgošca. Lovska ži-

lica je zaigrala, puško k licu in bum! — Zajec jo je v dolgih skokih brisal čez polje, lovec pa je med tem izteklo oko. Mesto zajca je namreč zadel kamen. Drobci so se na kamnu odbili in eden mu je priletel nazaj v oko ter mu ga popolnoma izbil. Kljub tekočnji zdravniški pomoči je bilo oko izgubljeno.

— Umetnost slepih. Meseca majnika prirede učenci šole za slepce v Popovači turnejo po Slavoniji. V vseh večjih krajih bodo pokazali slepci svojo umetnost. Nastopali bodo s petjem, deklamacijami, godbo in v igrokazih. Posebno odlikujejo se v glumljenju, ki ne zaostaja mnogo za profesionalnimi umetniki.

— Železniška nesreča v Vel. Bečkerek. V Vel. Bečkereku se je pripetila minuli ponedeljek železniška nesreča, ki je zahtevala tudi dve človeški žrtvi. Mešani potniški vlak se je po krivdi kretnika zaletel v tovorni vlak, ki je premikal na postaji. Obe lokomotivi in več vozov je popolnoma razbitih. Strojvodja in eden sprevodnik so težko ranjeni, oba kurjača pa sta mrtva. Materialna škoda se cenja na 300 tisoč Din.

— Izseljevanje iz naše kraljevine v mesecu februarju 1924. Izseljeniški komisariat v Zagrebu javlja: V mesecu februarju tl. se je izselilo iz naše kraljevine skupno 1794 oseb in to 1212 moških in 582 žensk. Največ izseljencev odpada na Vojvodino. Večinoma se izseljujejo v Brazilijo in Kanado, kamor so se selile posebno skupine sezonskih delavcev.

— Nova slovenska šola v Ameriki. Slovenska naselbina v Steeltonu v Zed. državah je začela graditi novo šolsko poslopje. Šola bo stala krog 35 tisoč dolarjev ter bo moderno urejena.

— Afera pri prenosu trupla Eleonore Duse. Glasom poročil newyorških poročil se je pri pogrebu Eleonore Duse pripetil skrajno neprijeten incident. Pogrebne svečanosti bi se imele vršiti po naročilu neke prijateljice pokojne Duse. V zadevo pa se je vmešalo tudi italijansko poslanstvo, ki je imelo določen drug vspeled. Ker pa je prijateljica vztrajala pri svoji zahtevi, je moralo italijansko poslanstvo naravnost s silo »rekvirirati« truplo.

— Lepota? Svežost? Mladost? Prijateljstva vnaniščina? Vse to si lahko prihranite in zabranite prerano ostarelost edino z racionalnim negovanjem vašega obraza, vašega telesa, vaših las in zob! Izvanrednega delovanja so že čez 25 let priljubljeni Elza-preparati za negovanje lepote: Elza-obraza in kožo obvarujoča pomada (2 lončka s pakovanjem in pošttnino 25 dinarjev). Elza pomada za rast las (2 lončka s pakovanjem in pošttnino 25 dinarjev). Elza ličnice milo (4 kose s pakovanjem in pošttnino 40 dinarjev in 10% doplatka in preparati kakor Elza cvet za lase, Elza za lase, Elza-voda za usta, Elza-voda za usta, Elza-kolonska voda itd.; adresa: Lekarnar Eugen v. Feller, Stubica Donja, Elzabrg št. 201, Hrvatsko.

meje — na dveh kamnih tik ob cesti klopica — na njej oko postave — finančni stražnik; pomladno solnce mu boža obraz. Mislim si: sedaj bi bil že na tvojem mestu, pozimi nikakor, ko ledeni krivci in sever neusmiljeno brije tvoj obraz in tvoje vse. »Dober dan Bog daj!« pozdravim rešpektno že od daleč, kakor se spodobi nasproti važnim obmejnim činiteljem. Oko postave se dvigne z »Bog daj«, zravna se zavestno, popravi si z eno roko opasje in bajonet, z drugo nategne bluzo, da jo osnaži neslužbenih gub in stopa z uradnimi koraki proti meni, upirajoč v me oči, kakor vasuhoč popotnik v tajno ozvezdje temne noči. »Prosim, tukaj teče državna meja!« — se oglašim v drugič, svest si, da se prične razprava. »Da, tukaj. Ali kdo pa ste, da se zanimate za državno mejo?« — me ustavi službujoči mož z resnim povdarkom. »Popotnik sem iz Jugoslavije.« — »To ne zadostuje, popotnik je lahko vsak! Imate legitimacijo?« — Saj ne grem prek meje in do meje svoje domovine sme vendar vsak Jugoslovan, da si je ogleda. — »To bi še vsak rekel, res nimate legitimacije?« — Sežem v žep in potegnem na dan potrdilo uradniške nabavljalne zadrage v Mariboru, da sem pristopil kot član, pa še nič plačal... Kaj je to nabavljalna zadruga — zahteva pojas-

meje — na dveh kamnih tik ob cesti klopica — na njej oko postave — finančni stražnik; pomladno solnce mu boža obraz. Mislim si: sedaj bi bil že na tvojem mestu, pozimi nikakor, ko ledeni krivci in sever neusmiljeno brije tvoj obraz in tvoje vse. »Dober dan Bog daj!« pozdravim rešpektno že od daleč, kakor se spodobi nasproti važnim obmejnim činiteljem. Oko postave se dvigne z »Bog daj«, zravna se zavestno, popravi si z eno roko opasje in bajonet, z drugo nategne bluzo, da jo osnaži neslužbenih gub in stopa z uradnimi koraki proti meni, upirajoč v me oči, kakor vasuhoč popotnik v tajno ozvezdje temne noči. »Prosim, tukaj teče državna meja!« — se oglašim v drugič, svest si, da se prične razprava. »Da, tukaj. Ali kdo pa ste, da se zanimate za državno mejo?« — me ustavi službujoči mož z resnim povdarkom. »Popotnik sem iz Jugoslavije.« — »To ne zadostuje, popotnik je lahko vsak! Imate legitimacijo?« — Saj ne grem prek meje in do meje svoje domovine sme vendar vsak Jugoslovan, da si je ogleda. — »To bi še vsak rekel, res nimate legitimacije?« — Sežem v žep in potegnem na dan potrdilo uradniške nabavljalne zadrage v Mariboru, da sem pristopil kot član, pa še nič plačal... Kaj je to nabavljalna zadruga — zahteva pojas-

meje — na dveh kamnih tik ob cesti klopica — na njej oko postave — finančni stražnik; pomladno solnce mu boža obraz. Mislim si: sedaj bi bil že na tvojem mestu, pozimi nikakor, ko ledeni krivci in sever neusmiljeno brije tvoj obraz in tvoje vse. »Dober dan Bog daj!« pozdravim rešpektno že od daleč, kakor se spodobi nasproti važnim obmejnim činiteljem. Oko postave se dvigne z »Bog daj«, zravna se zavestno, popravi si z eno roko opasje in bajonet, z drugo nategne bluzo, da jo osnaži neslužbenih gub in stopa z uradnimi koraki proti meni, upirajoč v me oči, kakor vasuhoč popotnik v tajno ozvezdje temne noči. »Prosim, tukaj teče državna meja!« — se oglašim v drugič, svest si, da se prične razprava. »Da, tukaj. Ali kdo pa ste, da se zanimate za državno mejo?« — me ustavi službujoči mož z resnim povdarkom. »Popotnik sem iz Jugoslavije.« — »To ne zadostuje, popotnik je lahko vsak! Imate legitimacijo?« — Saj ne grem prek meje in do meje svoje domovine sme vendar vsak Jugoslovan, da si je ogleda. — »To bi še vsak rekel, res nimate legitimacije?« — Sežem v žep in potegnem na dan potrdilo uradniške nabavljalne zadrage v Mariboru, da sem pristopil kot član, pa še nič plačal... Kaj je to nabavljalna zadruga — zahteva pojas-

meje — na dveh kamnih tik ob cesti klopica — na njej oko postave — finančni stražnik; pomladno solnce mu boža obraz. Mislim si: sedaj bi bil že na tvojem mestu, pozimi nikakor, ko ledeni krivci in sever neusmiljeno brije tvoj obraz in tvoje vse. »Dober dan Bog daj!« pozdravim rešpektno že od daleč, kakor se spodobi nasproti važnim obmejnim činiteljem. Oko postave se dvigne z »Bog daj«, zravna se zavestno, popravi si z eno roko opasje in bajonet, z drugo nategne bluzo, da jo osnaži neslužbenih gub in stopa z uradnimi koraki proti meni, upirajoč v me oči, kakor vasuhoč popotnik v tajno ozvezdje temne noči. »Prosim, tukaj teče državna meja!« — se oglašim v drugič, svest si, da se prične razprava. »Da, tukaj. Ali kdo pa ste, da se zanimate za državno mejo?« — me ustavi službujoči mož z resnim povdarkom. »Popotnik sem iz Jugoslavije.« — »To ne zadostuje, popotnik je lahko vsak! Imate legitimacijo?« — Saj ne grem prek meje in do meje svoje domovine sme vendar vsak Jugoslovan, da si je ogleda. — »To bi še vsak rekel, res nimate legitimacije?« — Sežem v žep in potegnem na dan potrdilo uradniške nabavljalne zadrage v Mariboru, da sem pristopil kot član, pa še nič plačal... Kaj je to nabavljalna zadruga — zahteva pojas-

Celjske vesti.

Davščina na vozila v Celju. Z naredbi velikega župana mariborske oblasti z dne 12. aprila tl. št. 4382 se bo pobirala v letu 1924 v mestni občini Celje sledeča letna davščina na vozila: od enovprežnega osebnega voza v zasebni posesti in uporabi 200 D, od dvovprežnega 400 D; od osebnega avtomobila do 30 HP 1500 D, nad 30 HP 2250 D; od tovorniških avtomobilov do 3 ton nosilne zmoglosti 1000, nad 3 tone 1500 D; od motociklov 100 D; od biciklov s pomožnim motorjem 50 D, od navadnega bicikla pa 20 D.

Celjsko mestno gledališče. V torek, 29. tm. gostuje ansambl ljublj. dram. gledal. z originalno slovensko dramo »Dom« v izv. ab. Začetkoma maja se igra angleška veseloigra »Nioba« in opereta »Pri treh mladenkah«. Nadalje se igrajo v tej sezoni še Tolstega »Živi mrtvec«, Shakespearjeva klasična komedija »Kar hočete«, kot zadnja pa izvirna češka noviteta »Poslednji mož«. Sezona se zaključuje v prvi polovici junija.

Izletniški vlaki v Savinjsko dolino. S 1. junijem do 30. sept. tl. vozi zopet izletniški vlak iz Celja naravnost do Slovenjgradca. Odpelje iz Celja že ob pol 4. uri zjutraj ter se vrača ob 10. uri zvečer. Pričakovati je, da se bodo ugodne zveze za celodnevne izlete in ture v lepo Savinjsko dolino in njeno pogorje prav številno posluževali razni ljubitelji narave.

Spremenjeni vozniki, ki stopi s 1. junijem v veljavo, prav bridko zadene zlasti Savinjsko dolino, Celje in sosednje kraje. Iz Savinjske doline bo pripeljal osebni vlak že ob 6.15 (doslej ob 7.), zvečer ob 7.10 (doslej ob 6.30). Na progi iz Maribora bo vozil osebni vlak namesto ob 7.16 že ob 6.30, zvečer iz Ljubljane namesto ob 8.12 šele ob 9. Z jutranjimi vlakci se pripelje v celjske šole dobra tretjina učencev. Ti bodo morali vstajati po nekaterih krajih že med 3. in 4. uro, zato bodo pa do pričetka pouka po poldrugem uro pohajkovali naokrog. Gospodarsko in fizično je pa udarjeno tudi ostalo občinstvo, ki se bo moralo z velikimi žrtvami posluževati jutranjih in proti Mariboru tudi večernega vlaka samo zato, ker nekaterim gospodom v Ljubljani tako bolj ugaja.

Javna dražba obč. lova v Braslovčah. ki obsega 4252 ha 11 a 30 kv. m. se vrši 3. maja tl. ob pol 10. uri v obč. uradu v Braslovčah. Izključna cena in vodij znata po 4500 D.

Spomnite se pri posebnih prilikah prostovoljne požarne brambe in nje rešilnega oddelka v Mariboru rešilni auto!

nila oko postave. Ko mu podrobneje pojasnim, da je to uradniško društvo, ki da prav dobre reči »na puf«, se mož zaiskrijo oči, postal je dobrovoljen, sočuten in uvidljiv in razvil se je med nama neprisljen razgovor brez ričotovega okusa. Stražnik mi pojasni vijugasto mejno črto, ki se večkrat krčevito zvija, gotovo le par avstrijskim vinogradnikom na ljubo. Pozna se, da je pač pri razmejitveni komisiji igrala sentimentalnost, nič manje osebni stiki in pa italijansko mazilo, precejšnjo ulogo. Sicer je neverjetno, kako se je mogla potegniti taka mejna črta, saj tvorijo ozemlje tja gor v Zgornje Štajersko grohovi slovenskih domov in še sedaj je v Gomilnici in drugod nad mejo več slovenskih vasi. Lah, Lah, ti si nam silno škodoval ob usodnih dneh, položil si v začasni grob tudi naš Koročan in »planinski raj«!

Ob slovesu mi je še vester finančni stražnik povedal, da mora vztrajati pozimi in poleti po 8 ur na straži. Ako pa zboli, pa mora na svoje stroške v bolnišnico. Če je to v celoti resnično, je je pač trdota, ki jo je treba čimprej omiliti. Južno od naše stražnice je v breg vzdani studenec z že močno razpadlim pravokotnim okvirjem, ki nujno prosi usmiljene roke za popravilo. Tukaj so se gotovo pojili rimljanski in

Koroške vesti.

Se slovenskih knjig jim ne privošči. »Koroški Slovenec« piše: »Fr. Stimmen« obsojajo gg. duhovnike, ki so priporočali in razdeljevali Mohorjeve knjige. List imenuje to sistematično iredentistično propagando. Koledar je baje iredentistična krparija. Nemštvo v naših krajih mora stati na prav slabih nogah, da se boji že Mohorjevih knjig, ki jih je odobril kn. škofijski krški ordinarijat. Potemtakem pomaga samo škofijstvo širiti na Koroškem iredento, čeravno ne moremo trditi, da bi nam bilo preveč naklonjeno. Ali se bo podrla mogoče država vsled tega, ker se je pomotoma odpremilo nekaj za Jugoslavijo namenjenih Koledarjev tudi na Koroško? Kdor iredento išče, jo pač v vsaki malenkosti najde.

Primorske vesti.

Zaničevanje — plačilo izdajalcem! Pred volilno komisijo v Volovskem je prišel volilec, rodom iz tržaške okolice. Nekoč je bil Slovenec tudi po mišljenju. Sedaj je pa izročil glasovnico in na glas izjavil, da glasuje za fašiste, toda njegova izjava je bila vse prej, nego italijanska. Predsednik mu je lepo razložil, da ga ne briga kako glasuje, naj le gre v kabino in tam glasuje po svoji volji. Seveda mož ni razumel, kaj mu je govoril predsednik in je mazal s svinčnikom po glasovnici, ker je hotel na vsak način, da bi videla slavna komisija, da glasuje on za fašiste. Predsednik ga je ponovno prosil, naj gre v kabino, a zaman. Nazadnje se je stvar nekemu našemu človeku že zdela preneumna in je temu slovenskemu odpadniku razložil po slovensko vse, kar je predsednik govoril do tedaj italijanski. Sedaj šele je ta »Italijan« razumel. Naše ljudi je bilo sram, komisija pa se je smejala. Tako plačilo dobiva izdajstvo!

Ljubosumen mož streljal na svojo ženo. Na trgu Ponterosso v Trstu je v noči od 23. aprila streljal Nikolaj Antonovič s samokresom na svojo ženo. Na njeno vpijete sta pritekla dva gospoda, ki sta razburjenega Antonoviča po kratki borbi ukrotila. Žena je pri zaslišanju na kvesturi, kamor je bil odveden tudi njen mož, izjavila, da jo je soprog že dalje časa zalezoval, ker je bila svoječasi prisiljena, da se je ločila od njega. Antonovič pa je dejal, da je izvršil svoje dejanje iz ljubosumnosti, ki ga je mučila ves čas, odkar je bil ločen. Odvedli so ga v zapor.

Naročajte Jadransko Stražo!

pozneje hupski konji ob vožnji preko Plavča. Zgodovinska pomnika, cesta in studenec, ohranimo ju!...

Ne smemo pozabiti še nekaj omeniti: po vsem dolu skozi Zgornjo Sv. Kunigoto je lepo sadno drevje ob cesti in drugod od tal do vrha kakor pobarvano z rumeno barvo — od drevesnega lišaja, da mora v par letih podleči. Ali bi se ne dalo kaj ukreniti v obrambo sadjarje in gospodarstva bodisi že od strani sadjarjejske šole ali okrajnega zastopa? Ali nimamo več nobenega potovalnega učitelja za kmetijstvo, da bi se pobrigal za to?

Ljudje tam ob meji so bili povečini z nemškimi duhom prešinjeni. Pa tudi ni bilo drugače mogoče, saj je n. pr. v Svecini vzgajal generacijo nadučiteljev K., ki je v šoli in izven šole vcepljal ljudem misel, da se sodoben človek začne pri Nemcu in konča pri Slovencu. Zato ima še sedanje učiteljstvo tam silno težavno stališče. Ljudstvo pa je sicer v svečinskem podbrčju dobrohotno in blago. Izborni so vinograjski nasadi, visoka solčna lega, točno negovane je proslavilo vino iz Plavča. Odlikuje se gorica g. Cvilaka iz Jarenine ter bratov Kren in Šerbinek, kjer se kaj radi shajajo vinski kupci.

Dopisi.

Iz Ruš. (»Čarugovci« v Rušah.) Tukaj se je narodno čuteče delavstvo odcepilo od rdeče internacionale ter se organiziralo v delavski Uniji, ki jim bo nudila več koristi, kakor dosedanja organizacija, ki je pobirala samo ogromne prispevke, a storila za delavstvo ni ničesar. Zaraditega silna jeza med rdečimi teroristi, v kojih vrstah se nahajajo sami mlačneži, nemškutariji, Nemci in tujerodeci. Pred kratkim je imel odbor delavske Unije v kolodvorski restavraciji zvečer sejo. Po seji ostaneta še dva člana v gostilni, kar udere tolpa 5—6 »Čarugovcev« v sobo ter po organiziranem načrtu napade prav po razbojniški zastali člana narodne del. organizacije. Enega člana so udarili s takozvanim »subijalcem« po glavi, ga z močmi na roki ranili in ga oropali denarice s približno 600 D in cigaretno dozo, vredne 1000 D. Le izvanredni sokolski moči se ima zahvaliti, da se je otrese »Čarugovcev«. Drugega člana so tudi ranili in rešil se je na ta način, da je skočil iz I. nadstropja skozi okno na prosto. Zadevo ima sedaj sodnja v rokah. — Tako torej nastopajo rdečkarji, delavci tvornice za dušik v Rušah napram svojim tovarišem, ki se zavedajo svoje narodnosti. Da je nemštvu in nemškutarstvu tukaj tako močno vzrastel groben, tega je največ krivo vodstvo tvornice, ki na najočividnejši način podpira in ščiti nemški in nemškutarski življenj, narodno čuteče delavstvo pa zapostavlja. Vsi tujerodeci so »nenadomestljivi«, kar pa je laž. Kaj poreče k temu g. upravni svetnik dr. W.? Kaj poreče k temu poverjeništvu za socialno politiko, ki ima vrhovno nadzorstvo nad takimi podjetji? Razmere, ki vladajo v tukajšnji tvornici, so na kvar naši narodni državi, ovirajo narodno udejstvovanje našega priprostega ljudstva, zlasti tukaj ob severni meji. Ali naj postane naš kraj, pod rajno Avstrijo nepremagljiva narodna trdnjava, sedaj nemški otok? Menili smo, da bo vodstvo tvornice v svojih obratih zaposlene ljudi, ki se drznejo napadati v naši narodni državi naše ljudi zgolj zaradi tega, ker so prestopili k narodni organizaciji, takoj odpustilo, oz. poglalo čez mejo, a ker tega ni storilo, naj nam isto ne zamere, da spravljamo te razmere v javnost in do tja, odkoder pričakujemo železne metle, ki bo temeljito pometla vse, kar je na škodo naši narodni misli. — Vam pa, ki ste imeli pogum, da ste pokazali sovražnikom naše narodne ideje hrbet, povemo na glas: Ne ustrašite se, oklenite se trdno svoje nove organizacije, kajti prišli boste sigurno do veljave in do boljše bodočnosti. Na svoji zemlji hočemo biti sami gospodarji.

Malaneditja pri Ljutomeru. Naše narodno kulturno društvo, ki sredi neprijetnega valovanja dnevnega življenja mirno, tiho in smotreno vrši svojo kulturno nalogo, si je postavilo svoj dom, poleg središkega Sokolskega doma društveni dom v naši Prlekiji. Težko breme si je naložilo društvo, rabi pa še veliko gmotnih sredstev v svrhu izpolnitve doma, za nabavo novega odra, godbenih instrumentov za novo ustanovljeni godbeni odsek (18 mož), za vzdrževanje in razširjenje ljudske knjižnice, tamburaškega in pevskega zbora itd. Žrtve, ki si jih je društvo naložilo, presegajo njegove moči. Zato se je društvo odločilo, da priredi tombolo, katere se lahko udeleži tudi širše zunanje ljudstvo in se prodajajo srečke tudi izven društvenega delokroga po 4 D. Sestavljen je poseben odbor, ki bo vodil zbiranje številke za nenavzoče odjemalce srečk. Tombola bo 18. maja tl. Prosimo napredno naše občinstvo širom cele Slovenije, da seže po srečkah. Glavni dobiček je sod vina, drugi sukno za celo žensko obleko, tretji sukno za celo žensko obleko, poleg tega je pa še krog 400 večjih in manjših dobikov.

Iz Rogatec. Kakor čujemo, imajo tam pri Sv. Florijanu lepega Kristusovega namestnika. Kakor običajno, se je tudi letos vrnil tamošnji župnik Malajner od velikonočnega blagoslovljenja v nekoliko čudnem razpoloženju proti večeru domov. Imel je še opravititi molitve pri božjem grobu. Med liturgijami prekিপijo dušnemu pastirju čustva, nograbi

svojo palico in vdari z njo svojo ovčico — zraven stoječega 30letnega moža — Plavčaka dvakrat po glavi, da je zabil 2 otečeni brazgotini. Ob volitvah bo pa zopet rohnul s prižnice, da je verav nevarnosti. Zakaj pa? Kdo je pa kriv? Sploh je čuden patriot to! Ob državnih in narodnih praznikih nikdar ne razobeši zastav, niti je ni ob priliki kraljeve poroke. Toda 18. marca 1923, ko je tako »sijajno« zmagala »krščanska« stranka, je obesil eno zastavo na vrh zvonika, eno pa na farovžu in sta viseli kar tri dni.

Mozirje. G. Rudolf Pevec je razposlal po celi Sloveiji na stroj pisane listke, na katerih je ponatisnjena častna izjava g. Rudolfa Ozima, prejšnjega odgovornega urednika »Tabora«, ki je sklenil poravnavo ne vedoč, da je zbran ves dokazni material na tožbo g. Peveca radi člankov v »Taboru«. Nekaj teh listkov je bilo v Mozirju celo afiširanih. Listki so pa izdelani tako, kakor bi jih dal napraviti sam g. Ozim, datirani so iz Maribora in tudi na pošto oddani v Mariboru. Stvar je bila inscenirana tako, da je moral nepoučeni svet misliti, da se je g. Ozim pri poravnavi zavezal, da razpošlje take listke na razne znanee g. Peveca, kar seveda ni res in si je le g. Pevec hotel napraviti zopet malo reklame. O tem dejanju g. Peveca si naj javnost sama napravi svojo sodbo.

Šoštanj. Posestnika Ivana Dvornik, kateri je zginil že 26. marca tl., so našli na velikonočni torek utopljenega v potoku Paka. Nesrečnej je zabredel najbrž po noči v vodo in utonil. Ker je bila ravno takrat velika voda, ga je pesek podsul in tako ga nisonašli 4 tedne, dasi so ga člani gasilnega društva ves čas prav pridno iskali povsod. Ko so spustili 22. aprila vodo pri jezcu kemične tovarne, se je prikazalo njegovo truplo. — V sredo je bil njegov pogreb, kojega so se udeležili gasilci v velikem številu iz Družmirja, Šoštanja in Velenja. Združeni peveci pod vodstvom g. Miloša Tajnika so mu zapeli žalostniški »Vigrede« in »Blagor mu«. Pri odprtem grobu pa se je v ganljivem govoru poslovil od njega v imenu vseh gasilcev učitelj Miloš Tajnik. Naj v miru počiva!

Pameče pri Slov. Gradcu. Neko staro ženico je popadel pes. Je-li pes stekel, se bo še-le dognalo. Revica nima družega na svetu kakor svojo starost in »sijajno« podporo po svetovni vojni padlem sinu. Gospoda glavarja prosimo, naj vendar enkrat preskrbi, da ne bo

toliko nesreč radi prosto naokoli letajočih psov. Kdor rabi psa, naj priveže ali pa naj mu nastavi nagobčnik.

Guštanj. Rudolf Brundula, Gutenstein, Kärnten, Spezerer, Manufaktur- und Eisenwaren-Handlung, Nähmaschinen- und Kinderwagen-Lager, S prazno culico na rami je došel iz tolminskih hribov. Tu se je obogatel s slov. novei. Vse svoje otroke je vzgojil v nemškem duhu, sam je postal utragrman — ta naš bivši rojak iz solčne Goriške. V petem letu naše prostosti se ni našel še nihče, ki bi mu tako zasolil, da bi ga minila za vselej volja, izzivati nas z nemškimi tiskovinami v kraju, kjer so dičnega našega Malgaja pobile nemške tolpe. Najboljši odgovor za tako izzivanje je, da se izogibamo njegove trgovine.

Iz obmejnih krajev. V te kraje naše najboljše ljudi! Kdo pa išče te ljudi? Služba se razpiše, in kdor se javi, je nastavljen, dobre moči so pa v »zaledju«. Trebalo bi »agitacije« od višjih, ki svoje ljudi poznajo, ljudi od takta.... Naši najboljši pa ne bodo mogli z vapehom delovati, ako bodo med krajevnimi razmerami to in onstran meje veliki razločniki kakor a. pr. pri cenah živil, ko stane pri nas kg sladkorja veliko več nego v republiki Avstriji. Toliko v vednost merodajnim krogom, da se ne bodo stavili nevspehi vedno le na rovaš obmejnim javnim nastavljenjem.

Od nekod. Obnošana obleka ni več znak beraštva, potepuštva... ampak je znak dostojanstva javnega nameščenca. Berači, potepuhi, goljufi... so danes lepše oblečeni. Starejše orožnike prosimo, da mlade v tem poučijo, da ne bo neljubih nastopov, kakor so se pripetili v zadnjih časih. To stanje bo trajalo tudi po prvem maju, kajti tako hitro si javni nameščenec ne bo mogel opomoči, se izkoptati iz dolgov — iz uboštva. — Prosimo!

Slov. Gradec. Celo višji uradniki — akademsko izobraženi ljudje — ne bi smeli imeti svojega prepričanja po nazorih naših nasprotnikov. — Prigodilo se je, da pride v našo sredo visoka oseba, pa se vpiše celo v Sokola. Vsa črna, nemčurska in druga svojat se združijo, pa hajdi na visokega uradnika! Ven z njim, proč od tu mora! Najeli so celo podrejenega mu uradnika. Od države slabo plačana sirota jim je šla takoj na lim, a osmčila si je peruti. Prišlo je do preiskave. Svojat je pogorela, nižji uradnik bacnen na cesto.

Razvoj češkoslovaškega tiska po vojni.

Kakor vse ostalo kulturno in socialno življenje na Češkoslovaškem, tako je tudi češki tisk doživel po vojni preporod v pravem pomenu besede. V okvirju Avstro-Ogrske je imel ves češkoslovaški tisk skoraj popolnoma provincialen značaj; po prevratu pa so stopile predenj nove velike naloge, ki so presegale okvir njegove prvotne vloge. Takoj po vojni in pariški mirovni konferenci se je češki tisk podvil, da dosepe na višino zapadnoevropskih listov. Češkoslovaška vlada je poslala svoje časnikarje v Pariz, da proučujejo novinsko urejevanje zunanje politike. Ta veja časnikarstva je bila za časa Avstro-Ogrske skoraj izključna domena vladajočih Nemcev in Madžarov. Tudi glede notranjepolitičnega urejevanja je bila potrebna velika reorganizacija. — Demokratična ureditev osvobodjene češke države, ki računa s široko javnostjo kot s važnim političnim činiteljem, je imela velik vpliv na grupacijo političnih strank in urejevanje njihovih glasil na velikost listev, na organizacijo razpečevanja in na samo kolportažo. Vse to je zahtevalo notranjih izprememb v uredništvih samih. Podobne izpremembe so nastopile tudi pri listih drugih narodnosti na Češkoslovaškem.

Danes izhaja na Češkoslovaškem že 3000 raznih časopisov političnih, strokovnih, literarnih in umetniških, od teh odpada 650 na Nemce, Madžare in druge narode. Zanimivo je, da je relativno število nemških političnih listov na Češkoslovaškem večje od relativnega števila čeških in slovaških. Madžari imajo na Češkoslovaškem 50 svojih dnevnikov in revij. Nasprotno pa imajo Čehoslovaki daleko večje število strokovnih in umetniških časopisov.

Glede poročevalske službe je prevrat postavil Češkoslovaški tisk pred docela nove naloge. Praga in ostala češka mesta so zavisela za časa Avstrije od dunajske poročevalske službe, ki je v Pragi uredila slabo organiziran in od dunajske kamorile odvisen korespondenčni urad. Ves češkoslov. tisk je bil tedaj navezati na informacije z Dunaja in Berlina, ki so odkrito šle za tem, da obvladajo javno mnenje cele srednje Evrope. Zategadelj je nastala potreba, postaviti poročevalsko službo na nove temelje. V ta namen je bila urejena na pol oficielna »Češkoslovska Tiskova Kancelarija (CTK)«, ki uspešno dela na izpolnitvi poročevalske službe in je za splošno informacijo ocenila svoje podjetje »Praga-Radio«. Ker pa se je čl. časnikarstvo tako razvilo, da ta napol službena agencija ni mogla ustrezati vsem zahtevam, so mnogi čl. listi sklenili, dati inicijativo za ustanovitev lastne mednarodne poročevalske agencije, urejene na najmodernejših načelih. Tako je začela delovati nova radiotelegrafska agencija »Radio pour l'Europe Centrale«, ki je s svojo široko poročevalsko mrežo v kratkem času dosegla zelo lepe uspehe, zlasti se je razširila v Jugoslaviji. Radiografsko poročevalsko službo tega podjetja izpopolnjuje njegov dopisni oddelček »Central European Press«, ki ima dopisnike v vseh važnejših središčih srednje in vzhodne Evrope in potem praške centrale izvenjuje politične, kulturne in ekonomske vesti, pisane v jeziku naročnikov. Tudi ta dopisni oddelček je v razmeroma kratkem času dosegel lep uspeh; njegove vesti izhajajo v čeških, jugoslovanskih, ruskih, poljskih in romunskih listih. Širši nastan način medsebojno sporazumevanje

med temi narodi. Češko-slov. tiskarja — kakor tudi tisk vseh ostalih narodov — dokaj dobrih in slabih strani. Tako zlasti v zadnjem času opazamo pretirano politiziranje, ki je zelo povečalo strankarske nasprotja. Tega pojava pa velik del češkoslovaške javnosti ne odobrava, in ji je opaziti, da v zadnjem času veliko bolj uspevajo listi, ki radi odpirajo svoje predale poučnim, informativnim in kulturnim člankom. Splošno priznana vrhuna čsl. tiska je njegova nepodkupljivost in rezerviranost napram senzacijam.

Glede uprave je treba poudariti, da češkoslovaški tisk živi večinoma od naročnikov; od kolportáže žive zgolj večerniki in nekateri manjši listi. Glede

naklade pa je omeniti, da je sorazmerno manjše nego pri drugih narodih. Niti najbolj razširjenega lista ni mogoče primerjati z nekaterimi velikimi romanskimi listi. Nedeljska naklada je občajno dvostruka. V zvezi temu lahko rečemo, da je celokupna naklada vseh čsl. listov zelo visoka, če vzamemo v poštev, koliko listov izhaja. Zlasti velja to za Češko, Moravsko in Šlezijo, kjer je število analfabetov nenavadna nizko. V teh deželah je skoraj sleheren kmet nvočen na list, zato pa je uredniškova odgovornost tem večja, ker je časnika postalo vsem tem ljudem najvažnejši faktor za politično, kulturno, gospodarsko in sploh vse narodno življenje.

Seja občinskega sveta mariborskega.

Pičla udeležba. — Vprašanje posojila za zgradbo občinskih stanovanjskih hiš. — Zamenjava zemljišč med mestno občino in društvom za zgradbo magdalenske cerkve. — Subvencija gledališču: pomnenju Bahuna je bolj nujno popravilo stranišč. — Mestnim uslužbencem se do volj praznovanje 1. maja.

Maribor, 25. aprila.

Ob zelo pičli udeležbi — socialistov je manjkalo kar polovica — je župan ob 20. uri otvoril nadaljevanje 1. redne seje občinskega sveta.

Poročilo župana.

Uvodoma poroča župan o nekaterih ponudbah za nakup stanovanjskih hiš. Ker pa nakup že obljubljenih hiš za mestno občino sploh ne pride v poštev, se zadeva reši negativno.

Nato poda župan obširnejše poročilo o najetju posojila v stavbene svrhe. Že pred tremi leti je bil stavljen v občinskem svetu predlog, naj bi se izposlovalo večje posojilo v svrhu zgradbe občinskih stanovanjskih hiš. Vseled splošnega gospodarskega položaja pa takega posojila nikjer ni bilo mogoče izposlovati. Še le sedaj je dana možnost, dobiti v ta namen večjo vsoto in sicer preko državne hipotekarne banke v Beogradu, ki je na tozadevno vprašanje zagotovila mariborski mestni občini posojilo v znesku 5 milijonov dinarjev za dobo 15 let proti 9% obrestim. O zadevi se je razvila daljša debata, v katero so posegli gg. dr. Leskovar, Roglič, Bahun in dr. Mulej. Vsi so v principu za najetje posojila, izražajo pa pomisleke glede amortizacije, zlasti z ozirom na valutarne izpremembe. V slučaju porasta dinarja bi značilo to posojilo za mestno občino ogromno breme. Zato predlagajo govorniki, naj se potom pogajani z banko skuša doseči kar najugodnejše pogoje. Za pogajanja se pooblasti župan, kateremu se po potrebi dodeli še bančni strokovnjak.

Občinski svetnik Roglič zahteva v zvezi s tem, da se izvoli poseben odsek, ki naj na eni strani izdela točen stavbeni program, na drugi strani pa naj skuša najti primerno kritje za odplačilo tega posojila. Opozarja na svoj že pred letom stavljeni predlog glede obdavče-

nja prevelikih tj. luksuznih stanovanj, s čemur bi se na eni strani našlo kritje, na drugi strani pa brez investicije pridobilo najmanj 30 stanovanj za brezstanovnice. Temu se pridružuje tudi obč. svetnik Bahun, ki opozarja tudi na svoje tozadevne predloge.

Po nadaljnjih poročilih župana se o dobri prodaji katrana v mestni plinarni ter podaljša pogodba glede dobave plina državni moški kaznilnici.

Po poročilu obč. svet. Rogliča se o dobri zamenjavi zemljišč med mestno občino in društvom za zgradbo magdalenske cerkve. Pridobljeni prostor se ponudi Pokojninskemu zavodu za stavbišče.

V svrhu zaposlenja brezposelnih se odobri potreben kredit za že davno nameravano podaljšanje Marijine ulice do Ovetlične ulice ter Magdalenske ulice od Frankopanske ceste naprej.

Uprava Narodnega gledališča prosi z ozirom na to, da je izostala pričakovana državna subvencija ter stoji gledališče pred zatvoritvijo, za izredno podporo v znesku 100.000 D. Obč. svetnik Bahun kritizira na eni strani postopanje vlade, na drugi strani pa abstinenco premožnejših krogov, o katerih meni, da bi z lahkoto priskočili gledališču na pomoč. Mestna občina ima važnejšega dela. Bolj potrebna je po njegovem mnenju poprava škandaloznih stranišč, ki so mestu naravnost v sramoto. Ker gre za večjo vsoto, se odstopi zadeva pristojnemu odseku, da skuša najti primerno kritje.

Na predlog občinskega svetnika Bahuna se dovoli magistratnim uslužbencem ter uslužbencem mestnih podjetij praznovanje 1. majnika. Po kratkem poročilu pravnega odseka o sprejemu v občinsko zvezo zaključijo župan ob 22. uri javno sejo, na kar se je nadaljevala še tajna seja.

m Promenadni koncert tukajšnje vojaške godbe se vrši dne 27. tm. v mestnem parku s sledečim sporedom: 1. Wagner: »Bosna Selamlık«, marš. 2. Bizet: Predigra k operi: »Carmen«. 3. Medbal: »Valček Hyacint«. 4. Puccini: Fantazija iz opere »La Tosca«. 5. Ziehrer: Romanca iz: Kralj Jerome. 6. Čížek: Iz srbskih šum i luga, srbski Potpuri. 7. Pokorny: »Sve slovenske«, marš.

m Slovensko trgovsko društvo priredi prihodnjo nedeljo dne 27. tm. v slučaju lepega vremena izlet k Sv. Urbanu, h kateremu se vabijo vsi društveni člani z rodbinami. Odhod točno ob 1.30 popoldan s Slomškovega trga.

m Poziv članom obrtnega društva. Obrtno društvo poziva svoje člane, da se udeležijo zagrebškega velesejma. Zbirališče bo jutri zjutraj ¼ na 5. uro na glavnem kolodvoru, kjer se bodo dobile legitimacije. Legitimacije stanejo 40 D ter dajejo pravico do polovične vožnje in prostega obiska na velesejmu.

m Pri zadruzi krojačev in sorodnih obrtov v Mariboru se vrši meseca maja vajenska in pomočniška skušnja. Vajenci, vajenke, pomočniki in pomočnice, ki se hočejo skušnje udeležiti, naj predložijo prošnjo do 4. maja načelniku zadruge. — Načelnik.

m Huda grožnja. Policija sporoča, da je te dni v neki tukajšnji tovarni delovodja okaral delavca, nakar mu je ta zagrozil, da mu bo glavo odrezal. Vseled hude grožnje je bil predan državnemu pravdnstvu.

m Lekarniško nočno službo ima prihodnji teden od 27. aprila do 4. maja lekarna »Pri orlu«, mg. Prul, Glavni trg.

m Tuji v Mariboru. V noči od 25. do 26. aprila je bilo prijavljenih v Mariboru skupno 58 tujcev in sicer: seran 22, Privat-hotel 6, Zamore 10, Kosovo 5, Pri grozdu 4, Zlati konj 4, Halbwid 3, Črni orel 2, Zokaly 2.

m Umrlj v Mariboru v minulem tednu in sicer: dne 21. aprila: Ana Juhart, 73 let, zasebnica, Zelena ulica 5; Leopold Jager, 70 let, sprevednik, Mlinska ulica 31; dne 22. aprila: Julija Benedikter, 77 let, zasebnica, Vojašniška ulica 13; Antonija Tretter, 56 let, žena uradnika, Tomšičeva ulica 30; dne 24. aprila: Teresija Kappel, 82 let, žena sprevednika, Erjavčeva ulica 8; Adolf Pfrimer, 82 let, zasebnik, Aleksandrova cesta 41 in Ana Pavliček, 50 let, zasebnica, javna bolnica.

m Citraški koncert. Prejeli smo: Doznali smo, da se L. citraški klub v Mariboru pripravlja na II. koncert, ki se bode v najkrajšem času vršil, predvideno v narodnem gledališču, tako, da bode glede kraja prireditve vsem uspešno. Baje se pripravljajo lepe in težke kompozicije, koje bode izvajal cel kor, ki se je od lanskega koncerta, ko je obstojal še iz 14 citrašev, pomnožil ter obstoja sedaj iz 20 citrašev. Razun tega se bode k orkestru pritegnilo še čelo, gosli, glasovir, baskitaro itd., tako, da bode isti nudil popolnejšo sliko. Med vspešnim najdemo tudi enega izmed maloštevilnih slovenskih komadov za citre in sicer »Po jezeru« od Koželjskega, kojemu je priklopljen še čelo-solo, tako, da se bode ta komad izvajal v kvartetu. Žal, da je takih komadov res malo, kljub temu, da je toliko ljubkih slovenskih narodnih pesmi in drugih komadov, ki se lepše ne dajo drugod izvajati, kakor ravno na citrah. In koliko je takih citrašev, ki si želijo večje — težavnejše slovenske komade za več citre, v duetih, kvartetih, orkestrih itd. — a žal, ni skladateljev-komponistov, ki bi se usmili citre, ter povzdignili ta ljubki instrument na ono kulturno mesto, kamor spadajo. Zeleli bi, da bi se znašel strokovnjak-skladatelj, ki bi tem željam citrašev ustregel v polni meri. — Bilo bi hvaležno delo in bi se istega razveselilo v prvi vrsti tudi občinstvo, ko bi uživalo sadove takega dela. Dobro nam je še v spominu I. koncert citraškega kluba, ki se je vršil dne 19. julija 1923 vsled slabega vremena v dokaj premajhni Gambrinovi dvorani. Zelo pohvalno so se o tem izrazili prisotni strokovnjaki (6 po številu) in želimo, da bi tudi II. citraški koncert nudil javnosti lep užitek. Prireditveni prostor je temu primerno izbran, da se lahko vsi sloji istega udeležijo in je pričakovati, da se tudi širša slovenska javnost zanima za to prireditev. Dan in kraj prireditve bode pravočasno objavljen.

m Knjige, leposlovne in znanstvene, literarne vrednosti, v vseh jezikih, kupuje po najvišjih cenah vedno »Ljudska knjižnica« v Mariboru, Narodni dom L.

m G. docent dr. J. Matko ordinira stalno v Mariboru, Slov. ul. 4. Telefon 357. Govorice, da je odpotoval, so nerresnične.

m Med. dr. Frank ordinira zopet od 9. 11. in od 14. 16. ure. Maribor, Presernova ulica 2.

m Grajska klet. Danes v soboto 26. in v nedeljo 27. tm. koncert nar. žel. gl. društva »Drava«. Začetek ob 20. uri.

m Gostilna »Pri treh ribnikih«. Vsako nedeljo in praznik salonski koncert. Začetek ob 15. uri.

Oglejte si

VII. umetniško razstavo „Kluba mladih“

Kazinska dvorana. Odprta od 10. do 13. in 14. do 17. ure.

Narodno gledališče.

REPERTOIRE:

Sobota, 26. aprila. »Veseli dan ali Matiček se ženil«, Ab. C.

Nedelja, 27. aprila. »La Boheme«, ab. D. Zadnjič v sezoni.

Ponedeljek, 28. aprila zaprto.

Zadnjič v sezoni se vprizori v nedeljo 27. tm. krasna Puccinijeva opera »Boheme«. V glavnih vlogah nastopijo ga. Mitrovičeva, g. Skrivanič, dalje g. Vladimirova ter gg. Urvalek, Staglier, Govorov. Dirigira g. Mitrovič.

Kneginja čardaša na mariborskem odru. V najkrajšem času se vprizori ena najpopularnejših in najefektnjših operet znanega operetnega komponista Kalmana »Kneginja čardaša«. Gledališka uprava hoče to pot riskirati vse, da bo ta opereta kar najsijajnejše uspela. Pozvala je priznanega režiserja, ki bo kot gost režiral opereto na način, da bo imela »Čardaša« potrebni temperament, opremila jo bo čim bolj elegantno da bo imela tudi zunanji blesk; zasedla pa jo je z našimi prvimi silami, da bo tudi v igri in petju podana prvovrstno. Glavno vlogo Silve, Kneginje čardaške, igra ga. Mitrovičeva, ki šteje to vlogo med svoje najboljše in najuspešnejše. — Tenorsko partijo poje g. Skrivanič, druge vloge pa so v rokah g. Lubejeve, Petkove gg. Harastoviča, Urvalaka, Rasbergerja, Zelenika itd. Dirigira rav, opere g. A. Mitrovič. Radi velikih denarnih izdatkov za to opereto, bodo cene povišane.

Sport.

: V nedeljo 27. tm. se odigrajo sledeče prvenstvene tekme: v Mariboru nastopi ob 15. uri SK Svoboda proti ISSK »Maribor« in v Ptujju igra SV »Rapid« z SK »Ptuj«.

: Porazna kritika italijanskega tiska o »Gradjanskem«. Italijanski sportni list »La Gazzetta dello Sport« se ironično čudi slovesu jugoslov. nogometa ter ga po tako katastrofalnih porazih našega prvaka v Torinu in Milanu uvršča v podprečno jakost in višino. Tudi »Corriere della Sera« poudarja svoje razočaranje in neugodno baje precejeno silo jugoslov. nogometa. Zagrebški listi medtem pripisujejo glavno krivdo odhodu Jugoslov. nogom. saveza, ki ne bi smel dopustiti, da bi odšlo moštvo v Italijo, čeprav se še ni odpočilo po turneji v Turčiji in če tudi ne predstavlja popolnoma vigrane homogene mase. — Neki list celo piše, da se je italijanski savezni kapetan Pozzo, ki je videl obe igri, škandaliziral in da je bila publika ogorčena, ker je smatrala tekme za »švindl«! Nedvomno pa je, da je »Gradjansk« povzročil veliko škodo, da je ravno mesec dni pred pričetkom Olimpijade precej zmanjšala slava o jakosti našega nogometa.

Mariborske vesti.

Maribor, 26. aprila 1924

Читаоцима православне вероисповести жели

сретан Ускрс

уредништво и управа „ТАБОРА“.

m Naš roman je moral danes izostati, ker smo imeli preveč drugega gradiva.

m DNE 3. IN 4. MAJNIKA sta nabirala dneva »Ljudske knjižnice«.

m Dobrodolna tombola v prid Otroške bolnice v Mariboru. Dne 4. maja ob 14. uri se vrši na Glavnem trgu velika dobrodolna tombola v prid Otroške bolnice v Mariboru. Glavna tombolna darila so: 1 dragocen srebrn pas, izdelan iz kronskega srebra, ročno delo; 2. voz premoga, 3. 6 garnitur moškega perila, 4. usnje (koža in podplati). Manjši darovi: 10 dobitkov v vrednosti 200—250

Din., 50 dobitkov v vrednosti 100 D, 100 dobitkov v vrednosti 50 D, 300 dobitkov v vrednosti 10—20 D. Med dobitki so slike, galanterijski predmeti, moka, sladkor, kava, šampanjec, vino, nadalje klobuki, čevlji, blago, skratka sami lepi in koristni predmeti. Tombolne karte komad po 2 D bode v predprodaji v trgovinah Z. Brišnik, Slovenska ulica, A. Vertnik, Sodnijska ulica, potem v trafikah v Slovenski ulici, Gosposki ulici, na Glavnem trgu in Koroški cesti. Kdor ve, kako omejeni so prostori v naši javni bolnici, spozna silno potrebo otroške bolnice za naše kraje. Zato se obračamo do naše javnosti s prošnjo, da nas tokrat ponovno podpre in pomnoži s tem sklad za zgradbo Otroške bolnice. — Mariborsko slov. žensko društvo.

m Ljudska univerza. V ponedeljek 28. tm. bo g. Stiplovšek ob nekaterih slikah iz razstave »Kluba mladih« predaval o »Večnem iskanju forme« z ozirom na eks-presionizem. Začetek ob ¼8. uro zvečer. Vstop prost.

m Obsekavanje kostanjev. Mestni magistrat nam poroča, da se do leto preneha z obsekavanjem kostanjev in naj se s tozadevnimi prošnjami ne obremenjuje magistratnega uradništva. Z obsekavanjem se prične zopet v jeseni.

Sokolstvo.

Franjo Čiček:

Problemi sokolske vzgoje.

I. Sokolska ideja je tako vzvišena, tako kristalnočista, da se le redki povzpne njene višine, da je malo število onih, ki so si okopali telo in dušo v čisti Tyrševi ideji in postali Sokoli v pravem pomenu besede.

Danes obsega Sokolstvo malone ves slovanski svet. Na stotisoče je v članjih Slovanov v sokolskih društvih. Tyrševa beseda je meso postala. Revolucionarni in reformistični duh je širil v naša srca. Hočemo preobrat v nas samih, v našem življenju in hotenju! Vse prenoviti v resnici in luči! Razviti vse naše telesne in duševne zmožnosti do najvišje dosegljive točke!

Kalno vodo v sokolskih društvih je treba izčistiti. Oprati je treba madeže v človeški družbi. Delavec ne dela v temi, ampak pri luči. Tudi mi hočemo svetlobe in sonca, da se vidimo in poznamo! Vltiti je treba v naše duše veliko energije, železne volje, da bomo vztrajni na poti, ki vodi k sokolskemu idealu. Sokol(ice), vzgajati se moramo in vzgajati moramo!

1. Sokolski ideal je nedosegljiv? Je to luč, ki jo vidimo v sinji višavi, kamor hite vse naše misli in želje, kjer vidimo koncentrirano vse svoje vrline. V tej luči — v sokolskem idealu — se pretvori človek v nadčloveka, v nekaj božanstvenega. Je to mogoče? Človek je del narave, človek je narava sama. On se dotika zemlje, dočim so oči uprte v prelestno luč — v solnce sok. ideala. On povzdiguje duha, telesa pa ne more. Treba je neke sile, ki ga bo gnala navzgor. Treba je čudežne moči, ki bo premagala ovire in zapreke. Treba je energije, ki bo usmerila to gibanje v svetlobo brez fizikalnih zakonov po čudežni poti. Pa so čudeži mogoči? So, če hočeš. Čeravno počasni, nevidljivi, nerazumni, brez formalnih zakonov, a vendar mogoči so.

Lahko se bližamo temu idealu, nekateri naglo, večina počasi, a bližamo se. So tudi redki med redkimi, ki so prišli temu idealu zelo blizu. Zgodovina jih našteva. Torej je ta ideal, ta vrhunec človeške veličastnosti, moči in lepote (pri nas rečeno sokolski ideal) kolikor toliko dosegljiv? Je, ali malokdo mu pride tako blizu v življenju. Njegovo gibanje je za dobro življenja prepočasno, tako počasno in prekinjajoče, da skoraj lahko rečemo: Nedosegljivo je. A saj ne zahtevamo, da ga dosežemo, le približati bi se mu radi! In to je naš smoter: Bližati se sokolskemu idealu! Da pa ta smoter dosežemo, je treba sile, dinamike, ki pa za zastoj iščemo po svetu v realnih atmosferah, ker je ta čudesa, nevidna moč skrita v nas samih — je to naša volja.

o Pokrajinski zlet Sarajevske sokolske župe. Na Vidov dan, 28. junija ima sarajevska sokolska župa svoj pokrajinski zlet v Sarajevu, ki je obvezen za vse sosednje župe. Ostale župe se ga udeležijo le po deputacijah. Po zletu bo priredila sarajevska sokol. župa več krajših kakor tudi daljših izletov v sarajevsko okolico in po ostali Bosni. Udeleženci bodo imeli na ta način priliko, da bodo spoznali vse zanimivejšje bosanske kraje in si tudi mogli ogledati razne naravne krasote te pokrajine. Člani sokolskih društev, ki se tega zleta udeležijo, imajo po železici polovično vožnjo. Vsi oni člani in članice tudi telovadci

Volja je tisti čudetni stroj, ki žene vse kolesje človeškega ustroja, bodisi v zunanjem, bodisi v notranjem svetu tja, kamor hočemo. Vsi vemo to, vsi udeležujemo voljo, hočemo, a vendar ne gre tako, vsaj pri večini ne, kakor bi radi. Zakaj ne? Zato, ker navidezno imamo voljo, a le na jeziku ali v mislih, toda brez vsake trdne in stroge podlage, brez doslednosti. Manjka ji tiste neusmiljene stroge lastne, najvišje zapovedi: Hočem — in ker hočem, moram!

2. Človek je od narave dober, a svet in družba ga pokvarita. Tako je pravil že Rousseau. V zagonetnem labirintu človeške duše tičita dve sili, ki sta si v najhujšem nasprotju in ki se istočasno s človekom razvijata, druga na račun druge: dobra in slaba stran človeka. Da se te lastnosti celo podedujejo, je v mnogih slučajih dokazano. Življenje je večni boj. Narava je vdahnila to borbenost vsakemu svojemu otroku, vsakemu bitju. Tudi človeško srce je bojno polje, kjer se neprestano bojuje ta luč in tema, dobro in zlo. Tako je, tako mora biti in dobro je, da je tako. Kajti le oni postaja močan in jeklen, ki se neprenehoma utrjuje in bojuje. Delo, borba jači človeka, brezdnele ga razkrajajo. Zlo zmaga, človek propada.

Umevno je, da je slaba stran človeške narave huda nasprotnica sokolskemu idealu. Naša ideja daje človeku tisto dostojanstvo, ki mu gre, ki ga ustvarja za gospodarja sveta, ne za tirana, pa tudi ne za sužnja. Hočemo srčnega bratstva in čiste ljubezni!

Sokol-borec si klee korak za korakom v neskončnost. Kam? K sok. idealu. Njegova slaba stran ga pri tem boju ovira, ne samo ovira, naravnost nasproti se mu postavlja, ga zadržuje ali celo premaguje. Kdaj? Kdaj ni imel sile, ni imel prave volje. Vpisan je sicer v sok. knjigo, ima znak, celo kroj, a sok. ideal mu je tuj, nepoznan, nedosegljiv. Hodi mogoče naravnost nasprotno pot in vendar je Sokol(ica). Kako, da je tako? Nekaj se prinesel s seboj, drugega se je naučil od drugih. Goljufiva glavnica se množi, prava se krči. Slaba stran se razvija, dobra zmanjšuje, a ne izgine nikoli. Se vedno bli, medla lučka še gor, čeravno pojemna, ugasne pa ne. Največji hudodelec ima še vedno kako trohico dobrega v sebi. Včasih se niti sam tega ne zaveda. Vsak človek postane dober, če znaš nanj tako vplivati, da mu vzbudiš voljo k dobremu in pravemu. A predno začneš pri drugih, začni pri sebi! Vplivaj sam nase! Vzgaaj se, dokler živiš! Imej vedno pred očmi: Bližati se sokolskemu idealu! Sokolsko vzgajati se pravi, vplivati nase in druge tako, da se bližamo sok. idealu.

mariborskega sokolskega društva, ki se nameravajo udeležiti tega zleta, se pozivljajo, da se javijo v društveni pisarni v Nar. domu v pritličju v nedeljo od pol 11.—12. ure ali pa v sredo od 10 (6) do 19. (7) ure. Ker mora društvo javiti število prijavljenih do 1. maja sarajevskemu zletnemu odboru, radi preskrbo prenočišč in prehrane, se na poznejše prijave ne bo moglo ozirati. Prijavi se tudi lahko pismeno na odbor sokolskega društva v Mariboru. Odbor.

o Načelstvo Kola Jahačev naznanja, da se vrši vežbanje v jahanju v nedeljo, 27. tm. ob 8. uri jutraj za starejše člane in ob 9. uri za novince. Zdravlo!

Kedaj se je pelo v Mariboru prvokrat javno slovenski?

Prav zanimiva prikazen je, da se javlja prvi slovenski pevski pokret v Mariboru uprav v dobi, ko bi ga najmanj pričakovali — v dobi najhujšega Bachovega absolutizma, ki je bil uničil vse pridobitve leta 1848 in ki je dobil svoj smrtni udarec po izgubljeni vojski pri Solferinu 1. 1859. V tej dobi je hiralo vsako društveno življenje, društva politične smeri so bila zabranjena in kruti vladni režim so častili vsi narodi. Tudi v Mariboru je zavladalo v tem oziru mrtvilo in celo nem-

ško moško pevsko društvo je zaspalo. Uprav v času, ki je bil tako malo prijazen gojiti družabnega in s tem tudi pevskega življenja, pa najdemo pri takajšnjem dijaštvu čvrst razmah zbornega petja. Srečno naključje je hotelo, da je nastopil 1. 1857 ravnateljsko mesto Zvečer ob osmi uri je bila veselica na prijatelji petja. Bil je Slovencem naklonjen ter je slovenske dijaške čisto vzpodbujal k pevanju slovenskih pesmi. Na zavodu je istočasno deloval kot učitelj petja Janez Miklošič, učitelj na

državni normalki ter brat slavnega slavista Frana Miklošiča. Bil je v slovesu izbornega pevskega učitelja in spretnega pevovodje, kar je dokazal pozneje tudi ob priliki organizacije čitalniškega petja.

Ko je 1. 1858 obhajala gimnazija stoletnico svojega obstoja, je zapel dijaški zbor pod Miklošičevim vodstvom prvo slovensko pesem in s tem nastopom se začela doba slovenskega petja v Mariboru. Potek dotičnega slavlja je vrlo zanimiv, ker nam kaže učinek tega početnega slovenskega pevskega pokreta, ko so rodoljubi z uprav ginljivo hvalnostjo in z nekako otroško navdušenostjo zasledovali vsak nacionalni pojav. »Novice« so priobčile poročilo, iz katerega posnamemo sledeče:

Svečanost se je pričela v nedeljo 1. avgusta. Gimnazijska cerkev sv. Alojzija (zraven katere se je nahajalo staro gimnazijsko poslopje) je bila ozaljšana. Zvečer ob osmi uri je bila veselica na nekdanjem Pikardovem vrtu (današnja vinorejska šola). Muzika je igrala, možnarji so pokali, rakete so švigale itd. in vse je oznanjalo slovesnost prihodnjega dne. Dne 2. avgusta je bila cerkvena slovesnost, pri kateri je govoril profesor Davorin Terstenjak. Pri maši so stregli nekdanji učenci, katerih se je zbralo veliko število. Na prsih so nekateri nosili zlate svetinje, katere so dobili svoječasno kot šolska darila. Po cerkvenem opravilu so korakali dijaški in gostje v lepo okrašeno grajsko dvorano v Mariboru in kjer je tudi gimnazija uprizarjala svoje običajne sklepne svečanosti. Pred solarji je igrala mestna godba šolskora koračnica, katero je bil zložil abiturijent R. Kvas. Po slavnostnem govoru ravnatelja Langa so zapeli dijaški nemško pesem in po dokončanem govoru abiturijenta Janeza Pajka se je zapela »mila slovenska pesem Zvonikarjeva, ki je v srehi poslušalcev izbudila neštete milobolnosti tako, da po dokončani pesmi so — posebno gospe na glas krikale: Oj, kako je ta pesem lepa. Po sledečem nemškem zboru je abiturijent Jože Šuc govoril slovenski epilog, katerega je bil zložil Davorin Terstenjak. Po slavnosti staroklasne kulture se dotakne pesnik med drugim tudi probujajoče se slovenske prosvete z besedami:

Kar pridni predniki so zasnovali to izdelovat nam je dolžnost sveta, skrbeti moramo, da ljudstvo naše se bode izobrazilo sploh lepše. In to je le mogoče u jeziku, ki ga govori pri domači mizi, u katerem molji u svetiščih božjih, u katerem poje po goriceh sladkih in v katerem boži Boga svoje tuge. Ta jezik naš čediti in lučiti je dolžnost sveta nam po Bogu dana. Nazaj pogledite, koliko slavnih možev je naše učilišče, katerega mi obhajamo stoletnico veselo — koliko slavnih možev je rodilo, ki sedaj so Slovencem čast in dika in proslavljajo materščino drago.

V naslednjem se spominja F. Miklošiča, Vraza in Krempeljina, ki so bili učenci zavoda.

Obča pohvala in živijo — kliči so spremljali mladega govornika in zagromela je junaška pesem »Ustanimo, zora puca, ki je elektrizirala vse poslušalce tako, da so po končani pesmi od vseh strani doneli glasni Bravo in Živijo.« Po sklepni nemški pesmi (ki pa mislo učinkovale v tej meri) so se razdelila pridnim učencem darila in med premijanti so bili topot samo slovenski dečki. Tudi prvi darili za štajersko zgodovino sta dobila Slovenci.

O lepi svečanosti se je v Mariboru še dolgo govorilo in od takrat navzočih slovenskih rodoljubov gotovo noben ni slutil, katerega pomena je bil ta prvi zmagoviti slovenski pevski nastop mladine*) za nadaljni razvoj slovenskega petja v Mariboru. H. Družovič.

*) Gimnazijsko izvestje za 1. 1858 poroča o veliki požrtvovalnosti pevskega učitelja Miklošiča ter o velikem zanimanju, katerega so kazali učenci za petje. Našteje imenoma 37 pevcev iz vseh razredov, ki so se v tem oziru odlikovali. (Pevski zbor pa je bil inače izdatno opremljen.)

Obiave.

§ Zavedni mariborski invalidi-trafficanti. Prejeli smo: Franc Kopina, trafikant in bivši predsednik podružnice v Mariboru je potom nabiralne pole nabral od invalidov in vojnih vdov trafikantov v Mariboru znesek 178 D za tiskovni sklad glasila vojnih žrtv »Vojni Invalidi«. Darovalci so sledeči: Kopina Franc 10 D, Klančec Terezija 5 D, Bele Franc 10 D, Maček Justina 10 D, Straus Amalija 5 D, Nerat Leopoldina 10 D, Jakob Karl 10 D, Simic Franc 10 D, Hauptman Filip 10 D, Ortner Josip 10 D, Bračko 10 D, Mlekus Kristina 5 D, Kukovec Jerica 1 D, Svetek Pavla 10 D, Weiss Marija 10 D, Potočnik Jakob 5 D, Požar Ivanka 10 D, Čuti Marija 10 D, Savernik Štefo 10 D, Skarabot Jožefa 2 D, Golež Anton 10 D, Ribarič Sofija 5 D. Upravištvo Vojnega Invalida se zavednim mariborskim vojnim žrtvam trafikantom najprisrčneje zahvaljuje za darovane zneske. Posebno zahvalo pa izreka tem potom tov. Franc Kopina, kateri je že nešteto krat dokazal, da se zaveda dolžnosti napram organizaciji, posebno za časa njegovega predsedovanja podružnici Maribor, ki je pod vodstvom njegovim zelo napredovala.

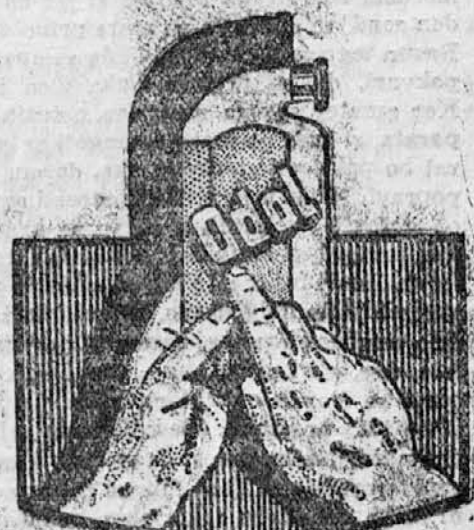
§ Avstrijski champion v rokoborbi Steinbach se bo boril s Matijevecem. — Avstrijski champion v rokoborbi Steinbach je brzojavno sporočil atletu, Marjanu Matijevecu, da priredi svoje produkcije v nedeljo dne 27. tm. ob 20. uri v Narodnem domu, da pride tekmovali z njim za stavo 50.000 dinarjev.

§ Naznanilo. Mariborska okr. župa požarnih bramb je sklenila, da se vrši letošnji I. župni sestanek v Radvanju pri Mariboru in sicer dne 15. junija t. l. O tej priliki priredi domača požarna bramba veliko vajo v zvezi z veselico v gostilni »Pri lipi«. Podrobnejši program bo objavljen pravočasno!

§ Cercla francijska. Letošnji redni občni zbor francoskega krožka v Mariboru se bo vršil 9. maja ob pol sedmih zvečer v drugem nadstropju moškega učiteljskega. Na dnevnem redu je poročilo odbora, volitev polovice odbornikov, izprememba § 6. društvenih pravil o letni članarini rednih članov in slučajnosti. Odbor prosi vse člane, da vplačajo članarino za novo poslovno leto, ki se je začelo s 1. marcem 1924. Članarina se sprejema vsako sredo od 17. do 19. ure v društveni čitalnici — gimnazija, pritličje na levo — in pred občnim zborom v moškem učiteljskem.

Film.

Grajski kino je postal takoj prve dni prvovrstna atrakcija za naše občinstvo. K vsaki predstavi hoče toliko ljudi, da se morajo mnogi vračati, ker je žal premalo prostora. Je pa tudi res prijetno sedeti v krasno renovirani grajski dvorani in uživati lepe slike prvovrstnih filmov, ki jih kino nudi. Minule dni so igrali krasno dramo »Beneška kurtizana«, danes v soboto pa se prične predvajanje zgodovinskega filma »Lucretija Borgia«.

Obdrž! zdravo telo.
Za usta, zobe, grlo...
Odel rabli

Misli doblje!

Radio.

R. L.:
RADIOTELEGRAF ALI — TELEFON.

V modernih državah imamo dandanes že krdela tkzv. radioamaterjev, kojih število presega milijone. Kadar lega na zemljo večerni mrak ter se pripravljajo ljudje — eni na zaslužen počitek, drugi na klub-bare itd. — takrat začne za amaterje šele pravo delo. Na tisoče jih sedi vsako noč pred svojimi aparati, na glavi slušalo, medtem ko roke pridno obračajo kondenzatorje ter iščejo z primerno vpostavitvijo posameznih delov sprejemnika eno ali drugo oddajno postajo.

V slušalu vse kar brni, piska, žvižga. Nevajeno uho sliši tu samo kratke in daljše zvoke, ki si slede drug drugemu z veliko brzino v najrazličnejših tonskih legah, ki se križajo, mešajo, prekašajo, utihujejo. Vmes tuptam prav neprijetno zabrišči, da človeka kar zaboli v ušesu. To so atmosferska motenja, katerim se še do danes človeštvo ni moglo izogniti.

Potem pa — ha, zdaj je tu! Hitro pogledamo v seznam — ob tej in tej uri daje ta in ta postaja radiokonzert. Čisti akordi kake operne uverture, ki jo izvaja orkester daleč v Parizu, Berlinu ali celo v Ameriki, priplavajo po vesoljnem eterju preko gora in morja v tvojo majhno sobico, ki rahlo božajo tvoja napeta ušesa.

Ti pa strmiš, začudeno gledaš enostavne ter revne naprave pred seboj, s katerimi si to dosegaš. In v srcu občutiš neko povsem novo, nepoznano čustvo: občuduješ človeški duh in se veseliš doseženega uspeha, obenem pa te stresa: stal si za trenotek na pragu vesoljnosti, pogledal si v nov nepoznan svet, v katerega je človeštvo komaj prodrla in občutil si veličanstvo brezmejnosti. Kajti, kakor na zemeljski obli danes za nas ni več ovir in lahko pošiljamo električne valove od tečaja do tečaja preko najvišjih gora in najširših voda, tako bomo mogoče čez par let začeli prodirati tudi v višave. Ako so drugi planeti tudi obljedeni, kakor naša mati zemlja — bog ve, ali ne bomo še mi doživeli telefonske zveze z Marsom in bomo v doglednem času poslušali cymbale in pozavne drugih svetov. Govori in poskuša se že dolgo.

Danes, ko se začne pojavljati tudi v naši domovini prvi radioamaterji, se spraša pač večina: kako začeti?

Sta tu dve poti, kateri lahko ubereš:

1) da se omejiš zgolj na telefon, to je, na poslušanje brezžičnih koncertov in tuptam kakkega pogovora, ali pa

2) da se začneš temeljito izobraževati v stroki, tako da boš lahko sprejemal in razumel tudi radio-telegrafične postaje.

Amater prve skupine lahko postane vsakdo brez posebnega truda in predznanja. Treba je samo, da ima neko gotovo okroglo vsoto denarja na razpolago, ki mora biti v tem slučaju precej velika. S to si nabavi potrebne aparate, si da razložiti, kje in kako se pritrdijo razne žice in — henreka! — slišal bo razne koncerte — ali pa tudi ne. Ker se nimamo v naši bližini dosedaj oddajne koncertne postaje, morajo biti ti aparati zelo fini, pripravljeni za sprejem na večje razdalje in so raditega seveda razmeroma zelo dragi, tako da si jih naveden zemljani danes še ne more privoščiti. Razen tega se lahko dogodi, da se aparat pokvari, da se pretrga kaka žica itd. Ker amater seveda ne pozna ustroja aparata, si tudi ne more pomagati in moral bo poklicati strokovnjaka, da mu ga popravi. Nadalje se slišijo koncerti samo ob gotovih večernih urah in za kratek čas, torej je postaja čez dan malo izrabljena. In slednjič: mislim, da s časom postane tudi to dolgočasno. Mogoče bo trajalo zanimanje nekaj mesecev, mogoče leto, dve, ali kaj hočete — vsakega koncerta se človek enkrat naveliča, pa naj si bo tudi brezžični. Slednjič bodo prišli ti amaterji tako daleč, da si bodo kupili zopet gramofone, ki so mnogo bolj poceni in ki jim ravno tako lahko prinašajo najnovejše melodije in arije, kot brezžični telefon.

Še dolgo namreč ne bomo tako daleč, da bi človek lahko ležal doma na divanu in bo poslušal, kaj pojejo in igrajo n. pr. v narodnem gledališču. Tehnične stvari so danes še prevleke in napra-

ve, ki bi jih rabili v te svrhe, preveč komplicirane in drage.

Povsem druge uspehe bodo doživeli in večje veselje občutili oni, ki stvari ne smatrajo kot navaden šport — a la football ali pa kake konjske dirke — katerim uspehi moderne tehnike niso samo igračka za kratek čas, temveč ki hočejo spoznati, se poglobiti v to najmlajšo, najzanimivejšo vedo, ki hočejo posvetiti vse svoje duševne sile v njen proevit, aktivno sodelovati pri iznajdbah novih, pri izpopolnjevanju že doseženih uspehov. Seveda bo za te začetek težak.

Preštudirati bo treba najpoprej natančno vse zakone magnetizma, elektrike in elektrotehnike; pobaviti se s teorijo elektromagnetnih valov, do drobnega poznati vse različne dele, s katerimi sestavljamo sprejemne postaje ter njih funkcije. Priučiti se jim bo treba Morzejevih znakov in tkzv. čitanja po posluhu. Seveda bo potrebno tu od začetka precej dobre volje. Ali s kakim občutkom bodo stali ti pri aparatu, ko bodo mogli tudi razumeti vse to piskanje v njem, katerega sicer tudi drugi slišijo, ki ga pa ne razumejo, ker slišijo samo krajše in daljše zvoke. Kak prijeten občutek bo, ko bo lahko dejal amater: zdaj brzojavlja ta in ta postaja — od Odesa do Poldhu na Angleškem, od Cadixa do Moskve, vse bo slišal, vso Evropo. In koliko zanimivega! Ob pol 10. uri zvečer daje Cadix časopisne vesti za Kanarske otoke, za njim nemška, francoska, angleška postaja, ki razpošilja najnovejše vesti za svoje parnike, ki plavajo daleč zunaj sredi oceana. Potem se oglasi spet kaka velepostaja, ki kliče tovariša onstran zemeljske oble, kje v Južni Ameriki ali pa blizu Avstralije. Tako gre naprej vso noč, ves dan. In ne samo enega slišiš trenutno, temveč imaš jih kar na izbiro: zasuceš kondenzator in pričaraš v uho skoro vse evropske radiopostaje!

Pri vsem tem pa se ne potrebuje za sprejemanje teh postaj bogve kakih finih aparatov. Skoro vse dele si lahko napravi amater sam in to je velika prednost pred zgoraj navedenimi postajami. Posebno pri naši mladini bo ta odločevala in smo lahko zadovoljni, da je tako. Uspeh po trudapolnem delu bo najlepši užitek.

Otvoritev radiopostaje na Rakovici. Začetkom maja bo v Rakovici svečano otvorena nova velika radiopostaja in izročena prometu. To bo največja postaja na Balkanu, ki bo imela aparate za sprejemanje pa tudi za oddajanje. Dosedanja radiopostaja na Banjici je imela samo postajo za sprejemanje.

Obrtni vestnik.

OBRтна RAZSTAVA V MARIBORU.

Po člankih v »Tabornu«, da se tudi letos priredi v širšem obsegu Obrtna razstava, sem kot obrtnik — interesen pričakoval, da se kmalu skliče anketa in potem potoni časopisov izvemo za konzorcij ali razstaveni odbor. Prešlo je že več kot 14 dni, članki o razstavi se nadaljujejo, mi obrtniki pa še danes ne vemo, kdo so tisti industrijalci in obrtniki v odboru, kateri mislijo in upajo v tako kritičnem in kratkem času prirediti v večjem obsegu razstavo.

Članki pišejo o 160 priglasecih, kar je za sedanjí čas, če je res, lepo število. Bilo bi pa pravilno, da obrtništvo izve za razstaveni odbor, ako tak že obstoji. Ako pa ne, naj se nemudoma skliče anketa industrijcev in obrtnikov, ki naj se o stvari pretresa in končno, ako anketa odloči za razstavo, izvoli odbor oziroma eksekutivo.

Gotovo je, da večina obrtništva o celi zadevi ni informirana. Skrivanje ali zavlačevanje v takih zadevah ne prinaša med obrtništvo zaupanja.

Torej na dan z odborom in resnično! Čas hiti, dela je dosti, dva in pol meseča je že skoro premalo za organizatorično delo. Obvestiti treba kupce-interesente cele države, brez tega bodo obrtniki-razstavljalci imeli le škodo, haska nobenega. Povrh se pa v naši državi vršite še dve obrtni razstavi v istem času in sicer v Sarajevu in Novem Sadu, kjer se že s predelali gotovi, pri nas pa se šele začnejo. Ravno v tem pa vidimo neresnost in končno — blamažo.

Obrtnik.

Izpred sodišča.

Nasilni ljubimec.

27-letni čevljar Matevž Kolmanič v Ključaroveh, okraj Ljutomer, je imel že delj časa ljubavno razmerje z Jožefo Spindler, hčerko Alojza Spindlerja iz Logarove. Dne 16. marca zvečer, ko je bila ljubica v goricah svojega očeta v Presetincih, je prišel k njej tudi njen ljubimec. Nagovarjal jo je, naj se mu uda. Ker pa se je temu protivila, jo je razburjeni ljubimec ponovno udaril z roko po glavi ter ji s tem prizadjal lahko telesno poškodbo. — Dne 23. marca pa je šel Kolmanič brez dovoljenja Al. Spindlerja v njegovo viničarijo v Prečetince, katero je s silo odprl. Slučajno je prišel tja tudi Spindler v družbi Iv. Babiča. Ker sta videla v hiši luč, sta začela tskati in klicati. Ker se nihče ni oglasil, sta odšla k sosedu Jožefu Krajncu, kjer je spala hči Alojza Spindlerja — Jožefa. Odtod so se vsi podali spet k Spindlerjevi viničariji. Ko pridejo do vrat, je skočil iz hiše Kolmanič ter udaril ponovno s polenom Spindlerja, nazadnje pa ga še vrezal z nožem v levo uho. Napadeni je zadobil pri tem razun dveh lahkih poškodb tudi težko telesno poškodbo na levem plečetu, ker je bila zlomljena kost lopatica. Kolmanič prizna, da je pretepel svojo ljubico in da je udaril njenega očeta s polenom, taji pa, da bi ga tudi vrezal z nožem. Obsojen je bil na 4 mesece težke ječe.

»Le stoj hudič in glej!«

Dne 20. februarja je patroliral komandir žandarmerijske stanice pri Sv. Antonu v Slov. goricah Štefan Pušner v vasi Smolinci. Na cesti med to vasio in Župetinci se mu je pripeljal naproti posestnik Janez Fekonja v Župetincih z Ludovikom Rižnerjem. Dočim je slednji orožnika pozdravil, je začel Fekonja nad njim kričati: »Pje Pušner, saj bo deš hudič poprej odšel od Sv. Antona, kot jaz iz Župetince.« Orožnik se je ustavil in začudeno gledal Fekonja, ki je službojučega orožnika tikal in ga tako surovo nahrulil. Nato je Fekonja nadaljeval: »Le stoj hudič zdaj tam in glej.« Fekonja trdi, da ni spoznal orožnika in da je kričal nad svojim žrebetom, ki mu je nagajalo. Pred okrožnim sodiščem je bil obsojen radi pregreška po § 104 srb. k. z. na 700 Din. denarne kazni.

Sraka.

26-letni hlapec Ivan Mali v Orlici, okraj Marenberg, ki je že trikrat radi tatvine predkaznovan, je dne 15. okt. 1923 odnesel Ivanu Antoniču v Št. Janžu ponošene hlače vredne 400 K. poleti 1923 pa je ukradel Rudolfu Orthaberju v Marenbergu nad 1000 K gotovine. Mali, ki tatvino denarja prizna, da bi ukradel tudi hlače, pa taji, je bil obsojen radi hudodelstva tatvine na 4 mesece težke ječe.

Ne pričaj po krivem...

36letni delavec Valentin Drevenšek v Vukovskem dolu, okraj Maribor, je bil pred okrožnim sodiščem obtožen, da je dne 2. in 23. januarja v kazenski zadevi zoper viničarja Martina Bračko v Slateniku radi hudodelstva težke telesne poškodbe, pred okrožnim sodiščem v Mariboru pod prisego, krivo pričal. — Bračko pa se je zagovarjal, ker je Drevenška k krivemu pričevanju s prigo-varjanjem namenoma napeljal. Obsojen sta bila oba radi hudodelstva goljufije in sicer Drevenšek na 2, Bračko pa na 5 mesecev težke ječe.

»Auf biks...«

20letni zidarski pomočnik Franc Vuk, 20letni zidarski vajenec Alojz Kocbek, in 21letni delavec Franc Vidovič ter 20letni kolarski pomočnik Franc Zalokar, vsi pri Sv. Miklavžu, okraj Maribor, so se zagovarjali pred okrožnim sodiščem radi hudodelstva težke telesne poškodbe. Vuk pa se povrh radi prestopka orožnega patenta. — Dne 2. februarja sta popivala Josip Lešnik in Ivan Vezjak ter današnji obdolženci v gostilni Ivana Fona pri Sv. Miklavžu. Lešnik in Kocbek sta se sprijela. Ko jih je gostilničar razločil, je šel Kocbek ven. Njegov nasprotnik je šel za njim in zunaj sta se zopet pograbila. Ko se je vrnjal v pretep tudi Vezjak in udaril enkrat z roko

Kocbeka za vrat, je Kocbek pobegnil. Lešnik in Vezjak sta se spustila za njim, vendar pa ni prišlo do hujšega. Nato so se vrnili vsi nazaj v gostilno. Prvi so potem odšli vsi štirje današnji obdolženci, za njimi pa Lešnik in Vezjak. Slednja, ki sta bila vinjena, sta izzvala druge fante. Ti seveda tudi niso molčali in so se zbrali pri Vuku. V bližino Vukove hiše sta prišla tudi Lešnik in Vezjak in začel se je pretep. Vuk se je oborožil s starim vojaškim bajonetom, njegovih trije tovariši pa so popipali ročice raz voza ter začeli tako oboroženi udrihati po Lešniku in Vezjaku. Lešnik je zadobil poleg dveh lahkih telesnih poškodb na glavi tudi dve težki telesni poškodbi, namreč razpoklino leve čelnice in zlomnino leve podčelnice. Vezjak pa je odnesel poleg treh lahkih poškodb na glavi in rami eno težko nad desno čelnico. Kdo izmed napadalcev je prizadjal te težke poškodbe, se ni dalo dognati. Obsojeni so bili: Vuk, Vidovič in Zalokar vsak na 2 meseca, Kocbek pa na 6 tednov ječe.

KARO-čevlji
Maribor, Koroška c. 19.

Orjuna.

Redna letna skupščina Orjune Studentenci se vrši v soboto dne 26. aprila ob 20. uri v mali dvorani Narodnega doma. Dnevni red: 1. Pozdrav in nagovor predsednika. 2. Čitanje zapisnika ustanovne občnega zbora. 3. Poročilo tajnika. 4. Poročilo blagajnika. 5. Poročilo preglednikov računov. 6. Poročilo glavarja četniške sekcije. 7. Poročilo o delovanju ženske sekcije. 8. Volitev novega upravnega odbora. 9. Služajnosti. — Člani in članice, nacionalisti Maribora in okolice, udeležite se v obilnem številu!

Četniška sekcija se udeležijo letne skupščine v krogih. Glavar.

Zanimivosti.

Ford, kralj avtomobilov, v Slavoniji.

Popularnega ameriškega industrijalca Forda nazivajo kralja avtomobilov, ker njegova tvornica izdeluje v Ameriki največje število avtomobilov. Po vesti inženirja Schmidta, namerava ta kralj avtomobilov v Slavoniji blizu Rume zgraditi tvornico za avtomobile. Za to tvornico je že izbrano zemljišče grofa Pejačevića, kjer jo bo zgradil. Razven tvornice namerava Ford po čisto ameriškem sistemu zgraditi celo moderno kolonijo za svoje delavce. Slavoncem se torej ne bo treba seliti v Ameriko, ker se jim bo nudilo delo v domovini.

Devetnajstkrat omožena žena.

Beograjski časopisi prinašajo zanimiv slučaj, ki je vseskozi produkt psihoze povojnega časa, in razmer, v katerih živimo. V Beogradu biva že leto dni neka Vera Smišvić iz Brčke, ki živi sedaj z devetnajstim možem, bila pa je z vsemi poročena. Stvar je skoraj neverjetna, vendar je resnična. Že v šestnajstem letu se je Vera omožila z nekim finančnim uradnikom Ante Tomićem. S težko muko je preživela z njim poldrugo leto, nato je pa kot mohamedanka potegnila z nekim kristjanom v svet. Ustavila se je na Dunaju. Tu je prestopila v katoliško (iz pravoslavne vere) in se omožila z nekim inženirjem Hicingom. Zakon je trajal vsega 5 mesecev. Temu je izmaknila 35.000 din. in odšla v Alžir, kjer se je takoj omožila z nekim šerifom Musilom. Tu je prestopila iz katoliške v mohamedansko vero. Z njim je živela dva meseca. Odtod je prišla nazaj v Brčko. Nato je obiskala Azijo, kjer se je za štiri meseca poročila z ljudmi Budhove vere, odkoder se je zopet vrnila v Evropo. Zdaj se je poročila s portirjem hotela Rapa v Vinkovcih, kjer je bila pet mesecev, a zatem je prišla v Beograd, ker se je od portirja ločila. Tako je šlo po vrsti in danes je poročena z devetnajstim možem. Zanimivo pa je, da je vedno ona

ostavljala može, nikdar oni nje. Razlog je bila vedno historija, ker je kratko po poroki stavila vsakemu možu ultimatum: ali da dovoli obiske zhišnih prijateljev, ali pa se ločita. Jasnó je, da so vsi rajše izvolili drugo. Tako je Vera prepotovala celo Evropo in pol Azije in izpreminjala vse mogoče vera. Sigurno pa je, da še svoje karijere ni dokončala in bo skoro dočkala jubilej, to je 25. moža.

Zdravnik umrl med operacijo.

Iz Milwaukee v Ameriki poročajo: Dr. William F. Malone, dobro znan milwaški zdravnik, se je zgrudil 25. m. m. zvečer na tla v Hanover bolnici, ko je ravno vršil precej težko operacijo. Smrt je povzročila možganska krvavitev. Dr. Malone se je napotil takoj po večerji v bolnišnico in se je nemudoma podal v operacijsko sobo. Sredi operacije so opazile bolniške strožnice in pomožni zdravniki, kako so se začele njegove roke tresiti. Hitro so priskočili k njemu, toda on se je v tem že zgrudil na tla. Smrt je bila trenutna. Dr. J. C. Schroeder, ki je pomagal pri operaciji, je vzel instrumente iz rok mrtvega zdravnika ter dokončal operacijo. Pozno ponoči je vodstvo bolnice izjavilo, da je bila operacija uspešna. Dr. Malone je umrl v istem zavodu, ki ga je sam ustanovil pred dvajsetimi leti.

Brunon Rotter:

Pohorski spomini.

Bilo je 8. marca. Že drugi dan je naletaval sneg, kot da nas hoče zaka-pati v svojo belo odejo.

Ravno sem premišljeval, kaj bom v tem vremenu v nedeljo, ko me pokliče telefon.

Hitro se odzovem. Bil je planinski tovariš Vjekoslav, ki vpraša, kako in kaj. Rečem, da se mi nič kaj ne ljubi, ker celi dan kiham in krham. Odvrne, da to ni razlog, on da kašlja, da se pi-sarna trese, a vseeno je pripravljen smu-či, zato da greva k Ruški koči.

Ker se še nisem nikdar zbal kake ture, se dogovoriva, da pridem zvečer po smuči in odpeljeva se zjutraj ob 5.05 do Ruš.

Okrog trideset na 5. uro zjutraj sem privlekel smuči na kolodvor in si pri-skrbel listek, a naposled prostor v ne-baš prenapolnjenem vlaku.

Čakam — čakam. »Vsi so prihajali, njega ni bilo.« Že spustim precej robato v svojo brado, kajti sprevodniki so se že pripravljali za odhod, ko prisopih-a: »Bogme, nisam mislio, da ga još uhva-tim!«

V tem sva se že vozila, pripravljala smuči, izstopila v Rušah.

Ljudska knjižnica

Narodni dom, I. nadstr.

posluje ob nedeljah od 1/2 10.—1/2 11. ure

in ob četrkih od 18.—1/2 20. ure

mladin. oddelek ob sobotah od 18.—19. ure

Gospodarstvo.

Državna trošarina na vino (vinski mošt) in občinske doklade k tej trošarini v Sloveniji.

V 35 šte. »Uradnega lista« objavi delegacija ministrstva financ v Ljubljani statistiko o državni trošarini na vino (vinski mošt) in občinskih dokladah k tej trošarini v Sloveniji za leto 1922 in 1923. Iz tabele I je razvidna obremenitev vina z občinskimi dokladi in si- cer število občin, ki v posameznih dav- čnih okrajih doklade pobirajo in število občin, ki jih v dotičnih davčnih okra- jih sploh imamo, ter odstotna obreme- nitev v posameznih občinah, iz tabele II so pa razvidne količine kontrole ter zneski državne trošarine in občinskih

doklad k tej trošarini, ki so bili od do- tičnih količin pobrani.

Za leto 1923 morala delegacija zneske državne trošarine in občinskih doklad izkazati po okoliših oddelkov finančne kontrole in ne po davčnih okrajih, ker statistični dati po davčnih okrajih ne bi bili zanesljivi. V bodoče se bo to uredi- lo enotno.

V ozemlju ljubljanske oblasti je bilo zatrosarinjenega vina in vinskega mo- šta v letu 1922 170.944.04 hl, v letu 1923 pa 192.660.65 hl. Od tega odpade na Ljublja- no v letu 1922 63.575.14 hl, in v letu 1923 57.588.33 hl. Ljubljana je torej v l. 1923 nazadovala, ozemlje ljubljanske oblasti sploh pa napredovalo.

V ozemlju mariborske oblasti je bilo zatrosarinjenega vina in vinskega mo- šta v letu 1922 153.381.11 hl, v l. 1923 pa 201.175.09 hl, torej v letu 1923 napram l. 1922 znatno več.

Državne trošarine (35 D oziroma za mošt 25 D od hl) je bilo plačane v oze- mlju ljubljanske oblasti leta 1922 5.983.521.67 D, leta 1923 pa 6.743.245.45 D. Od te svoje je bilo pobrano v Ljubljani: leta 1922 2.225.129.90 D, l. 1923 pa 2.015.591.55 D. V ozemlju mariborske ob- lasti je pa bilo pobrane državne troša- rine: leta 1922 5.368.262.13 D, leta 1923 pa 7.041.160.93 D.

Obremenitev, vina in vinskega mošta

z občinskimi dokladi se je gibala v letu 1922 kakor tudi v letu 1923 v sploš- nem med 25% in 250% državne troša- rine. Višje obremenitve so bile izjema. Pobiralo je pa občinske doklade v ljub- ljanski oblasti od 362 občin leta 1922 159 občin, leta 1923 pa 286 občin; v maribor- ski oblasti pa od 699 občin leta 1922 sa- mo 114 občin, leta 1923 pa 259 občin.

V vsem skupaj se je na občinskih dokladah k trošarini na vino in vinski mošt v ljubljanski oblasti pobralo leta 1922 4.953.589.51 D — od tega zneska od- pade na Ljubljano 3.367.720 D, v letu 1923 10.722.392.28 D, od tega v Ljubljani 5.215.618 D v mariborski oblasti pa v le- tu 1922 1.523.494.95 D, v letu 1923 pa 6.030.266.73 D.

Vsi ti podatki se nanašajo samo na navadna vina od soda in v steklenicah, ne pa tudi na šampanjec in takozvana »fina vina«, kakor malaga, shery, itd.

g Mariborski živinski sejem (25. tm.) Dogon 252 svinj, 2 kozi in 1 ovcu. — Povprečne cene: prasci, 5 do 7 tednov stari, komad 175—225 D, 7—9 tednov, ko- mad 250—400 D, 3—4 mesece, komad 525—700; 5—7 mesecev komad 800—550 D, 8 do 10 mesecev komad 1075—1175; 1 leto, ko- mad 1400—1600 D. Meso: kg žive teže 17.50—18.75, mrčve 23.75—25 D. Prodalo se je 184 komadov. Kupčija je bila dobra.

smučni ali sankami doli in ga ne opa- ziš, ga lahko prav neprijetno občutiš.

Da ne bi priletel v hrod, sem si na- pravil v sneg znamenja, ki so mi na po- tu nazaj dobro služila.

Sedaj je že žaga odpela hrodu svojo mrtvaško pesem. Hroda ni več, samo njegova obojestransko ob poti štrleča debela, ki so se porabila kot »kazipolne table«, še spominjajo na nekdanje čase.

Čim višje sva se spenjala, tem lepše oblike sva našla. Tu in tam je zapela kaka senička, drugače — grobna tiši- na. To je veličanstvo zimskega gozda.

Snežilo je še vedno naprej, enkrat gosteje, pa zopet redkeje.

Ko se bližava koči, dam glas. Odgo- vori mi — petelin. Smejala sva se!

Pri Sv. Arehu je zapadel sneg jako visoko. Tam, kjer se je hodilo po leti po stopnicah na hodnik, je bila stena, po kateri sva se zapeljala čez hodnikovo o- grajo prav pred kuhinjska vrata, bur- no pozdravljena od cele menežarije, a konečno tudi od prebivalcev koč.

Da sva se spravila koj na tolažbo te- lesnih potreb, je umevno, saj ni več mnogo manjkalo do poldneva.

Spretna kuharica Ruške koč, slav- noznani naš Mirko, je hotel postreči s svojimi najboljšimi kuhinjskimi speci- jalitetami, a odločila sva se za vkuhano

govejo juho in palačinke, saj mesnih jedi ima mestjan dovolj doma. Da na- ma je šlo posebno dobro v tek, menda ni treba šele povdarjati.

Le prehitro se je obračal kazalec ure in ker je bil dan namenjen naravi, sva nataknila zopet smučer ter se odpeljala po isti poti v Ruše.

Slo je imenitno. Ker sem še »smučar- ski vajenec«, sem menjal večkrat sede- že. Če sem slutil, da bi me čakal nepri- jeten objem kakega štora ali skrite skale, sem si vzel hitro »partneri se- deže«, ako bi moral prestrmo v graben, kjer nisem povrh prav nič izgubil, sem se hitro vsedel na »galerijo«. Tako sem srečno, sicer bolj polagano, prispel v Ruše ter se odpeljal s šestim vlakom v Maribor.

Čutil sem sicer svoje kosti pošteno, a užitek, ki mi ga je nudila narava, je bil tako lep, da si moram vedno in ved- no staviti vprašanje: Kje so neki naši zimski športniki?

Naše Pohorje je res krasen teren za smučanje, žal da se ga letos niso po- služevali oni, ki so o tem največ go- vorili. Morda se prihodnje leto večkrat snidemo.

Prid' vrh planin, nižave sin!

Mala oznanila.

Pohišstvo

lastnih izdelkov za spalne in je- dišne sobe najceneje v zalogi Sereer in drug, Maribor, Vetrinjska ulica št. 2. 106

Marica!

Od zdaj naprej, vsaka pot naj- nože sestanka, naj vodi skozi knjižnico »BABLONSKA UGAN- KA«! 612

Glasovir (Stutzflügel) po ceni na prodaj. Einspielerjeva ulica št. 26. 859

Gestilna se išče v najem ali na račun. Naslov pove upra- va lista. 884

Prodaj ali zamenjam 1 le- to staro zrebo za 5 letnega konja I. Mariborska delavska pekarna, Tržaška cesta št. 38. 887 2—1

Lepo posestvo s poslopjem, osedlano po ceni na prodaj. Odda se tudi v najem. Brezje št. 48 pri Mariboru. 876

Vinotoč Marija Bauman v De- brenju otvoren. Izborno vi- no. Postrežba točna. 894

Stanovanje zastoji: 2 sobi in kuhinjo dobi, kder mi da na razpoloženje pri poljedel- štvu 1—3 delavne moči proti primernemu plačilu: Zglasiti se Mirovič, Tomšičeva ulica 30. 857 2—1

Strojepisni pouk daje Hilda Kovač, Maribor, Krekova uli- ca 6. 657 5—3

Lepa trinadstropna hiša v sredini mesta Maribora s pro- stim stanovanjem radi selitve ceno na prodaj. Naslov pove uprava. 889 2—2

Osební avto „Puch“ 9x23 HP, 4 sedeži v dobrem stanju po ceni na prodaj.

Moderno in higijensko ure- jeni brivski salon Fr. Novak. Aleksandrova cesta 22, se cenj, občinstvu priporoča, prvovrstna postrežba, gg. gostom in abo- nentem na razpolago predalniki za lastne brivne orodje. Urad- nikom in podradnikom v predplačilu popust. 2622 50-44

Dežne ponjave za vozeve in konje, gamaše, nahrbtnike, potne kovčke in terbiče, go- nilne jermene v vseh širi- nah i. t. d. priporoča Ivan Kravos, Aleksandrova c. 13, Slomškov trg 6. 346

Ptičja kletka za kanarčke se kupi. Vprašati v trgovini Mastek & Karančnik, Glavni trg 16. 882 2—2

Posamezni pouk v knjigo- vodstvu, korespondenci in ste- nografiji daje Kovač, Maribor, Krekova ulica 6 656 5—4

Posestvo obstoječe iz hiše, go- spodarskega poslopja vse zi- dano, sadonosnika njeve, trav- nika in gozda skupaj 8 ora- lov v bližini Maribora ceno na prodaj. Naslov pove uprava lista. 878 2—2

Amaterji! Sveže foto-potre- ščine prvovrstnih znamk V. Vlasie, Maribor, Gosposka uli- ca št. 23. 818 10—5

Lepa soba z električno raz- svetlavo in prostim vvhodom se odda solidnemu gospodu. Naslov pove uprava. 888

Pomožni motorček D. K. W. zelo dobro idoč na prodaj. Naslov pove uprava „Tabora“. 893

Trgovska hiša v Mariboru na zelo ugodnem prostoru na pro- daj. Pojasnila pri upravitelju A. Skasa, Maribor, Krekova ulica 16 in pri lastniku Ro- bert Stöhr, St. Pölten, Schief- stattpromenade 3, Österreich. 670 10—3

Zelenjadno sadike kakor zgodnji karfiol, zelje, ohrovt, kolerabe, paradižniki i. t. d. se dobijo vsak čas pri vrtnarstvu IV. JEMEC, Razlazeva ulica št. 11. 867 10—3

Urška, al' že več

da je dobil

A. VICEL, MARIBOR

Glavni trg št. 5

smalirano težko posodo znamke „Goliath“ in lažje vrste, češko- slovaškega proizvođa, pločevi- nasto in lito posodo, porcelana- sto, kameninasto in stekleno ro- bo najboljše vrste. Vse kupuje pri njem; zato hiti, da ne za- mudi. 40—4

Jedilna olja cenejša!

POSKUSITE

Olje namizno brez okusa fino Lit. D 29.—
Olje olivno Dalmatinsko . . . 32.—
Olje domače bučno pristno . . . 34.—
Olje Sasso olivno italijansko najboljše sredstvo za bolnike na želodcu

Kis pristni vinski jako okusni Lit. Din 5.—
oddaja se vsako najmanjšo množino in priporoča

VINKO HMELAK IN DRUG

„Pri starem Tomažn“

Maribor, Slomškov trg 6.

Iv. Kovačič, Maribor

Koroška cesta št. 10 — Nasproti Cirilove tiskarne
TRGOVINA STEKLA IN PORCELANA
STEKLARSKA DELAVNICA

Velika zaloga stekla, porcelana, šipe za okna, ogledala, vsakovrstne posode, svetilke itd. — Vse po najnižji ceni.

Točna in solidna postrežba
Poskusite in prepričajte se

Edina slovenska tvrdka te stroke v Mariboru

Opekarna v Lajtersbergu

oddaj promptno in po ceni solidnim kupcem večje množino zidne opeke, piberjevih repov, strešne zarezne opeke, dvorezne strešne opeke prve in druge kakovosti. — Jako ugodna odplačila po do- govoru. 625

CONTINENTAL-PISALNI STROJI, ANT. RUD. LEGAT, SLOVENSKA ULICA 7, TELEFON 100.

BERSON

gumijeve pete in podplate

Vam mora Vaš čevljar pribiti na Vaše čevlje, ker s tem si ne samo, da si prihranite denar, si ohranite tudi noge in obuvalo.

706

Podpirajte slovenske tvrdke!

GOSTILNA S PRENOČIŠČEM

v sredini mesta, na najprometnejšem kraju v večjem mestu v Sloveniji,

se odda v najem

s celim inventarjem. Krasni, veliki prostori, 2 dvorani, prahu prost vrt. Naslov v upravi.

Iv. Kravos, Maribor

Aleksandrova 13 Telefon 207 Stomškov trg 6

Ustanite torbice in kovčke za potovanje v vseh veličinah kakor tudi spise in damsko torbice, listnice, tobačnice itd. Nabavljamo za šolarje, planince itd. Ustanite **gamaše**. Ovrtniki, sapobniki, bič in vrvice za pse, gobe, kožice in ščetke za kožice prati. **Dežne ponjave** (plahle) za vozove in konje v vseh velikostih. Razni okovi za konjsko opremo v nikelnu, med, peniklovano ali črno lakovano. **Gonilni jermeni** iz la usnja, kakor tudi živalni in vezalni jermeni.

Vsa v jermenar., sedlar. in torbarsko stroko spadajoča popravila se sprejmejo in po možnosti hitro izvršijo.

715

BRZOVAR

in POTAPLIALNIK

patenti p.

HEUREKA

dasta v momentu vrelo vročo ali mlačno vodo.

Dobivajo se pri lastniku M. Nerat, Slovenska ul. 12

kjer se vidijo tudi vsi aparati v funkciji. 20—12 356

Telepatične SEANCE

Lea May, čarovna humoristinja
Olga Glück, mednarodna pevka
Walter and Gert, moderni plesni duo

Podaljšano! Rudolfi Podaljšano!

virtuoz na citre

Klub-baru

Dnevno ob 22. uri

!! Ilse Sirks !!

Dva dobra vprežna konja na prodaj

877 I. Mariborska mlekarne Adolf Bernhard, Maribor, Aleksandrova cesta št. 51.

Stara pesem

izkopana iz 3-tisočletnega groba egiptovskega kralja.

Opeko kdor dobro hoče dobiti, ta v Račju jo mora zdaj naročiti. Streho trpežno kdor hoče napraviti, opeko iz Račja mora nabaviti. Denar si prihrani, srečo privabi, blago »Opekarne v Račju« kdor rabi. To pesmico danes vsak mora znati, to šolarčku skrbna pravi že mati.

766

Klobuke, čepice

nejnovejše oblike od 30 D naprej ter perilo, samoveznice, čevlje, dežne plašče itd. po najsolidnejših cenah nudi

Jakob Lah, Maribor, Glavni trg št. 2.

103

Abonente

za dobro hrano sprejema gostilna „JADRAN“ (Maglica) preje Roschantz Rotovski trg št. 2

Kavarna Zigart dnevno koncert

priljubljen salonske godbe. Cene se ne povečajo!!

~~~~~

Easeno pohištvo

Zelezno pohištvo

Tapetu pohištvo

Pisarni pohištvo

Posteljni oprema

Preproge

Zavesa

Blago za pohištvo

Posteljno perje

po izredno nizkih cenah v anlogi pohištva

Karol Preis

Maribor

Gospeska ulica št. 20

(Pirliškova hiša)

Svobodni ogled

Cenik brezplačno!

Velika 588 pomladanska izbira

modernih gotovih moških, deških in otroških oblek, modnih raglanov, usnjatih sukenj, gumljivih plaščev, modnih hlač po zelo znižanih cenah. Za naročila po meri velika izbira angleškega in češkega blaga. Za točno in moderno izvedbo jamči

Franc Cverlin
krojaški mojster
Maribor, Aleksandrova cesta 28

Ugodno kupite

kravate, srajce, klobuke, čepice, robce, nogavice, palice, in parfumerijo v modni trgovini

B. Veselnović & Ko.

Maribor, Gospeska ulica 26

= Najlepše novosti =

128

Prepričajte

se, da je najboljša zobna krema

„ITO“

ki se povsod dobi

871 Proda se zelo ceno

vila z stanovanjem in vrtom

Tozadevne informacije poda odvetniška pisarna dr. A. Mulej, odvetnik, Maribor, Aleksandrova cesta

VABILO

na

V. REDNI OBČNI ZBOR

Mariborske tiskarne d. d. v Mariboru

kateri se vrši

dne 15. maja 1924, ob 11. uri dopoldne v prostorih tiskarne, Maribor, Jurčičeva ulica št. 4.

DNEVNI RED:

1. poročilo ravnateljstva in eksekutive,
2. odobritev letnega računa, razdelitev čistega dobička in absolutorij upravnemu svetu,
3. volitev upravnih svetnikov,
4. volitve nadzorstva,
5. sklepanje o eventualnih pravočasno predloženih predlogih.

Maribor, dne 23. aprila 1924.

MARIBORSKA TISKARNA D. D. MARIBOR

H. Pogačnik l. r.

dr. Lipold l. r.

Glasovalno pravico na občnem zboru imajo oni delničarji, ki najkasneje 3 dni pred občnim zborom založijo delnice, katere tvorijo podlago za njihovo glasovalno pravico, pri tiskarni ali Slovenski banki d. d. podružnica Maribor.

Vsakih 10 delnic daje pravico za en glas. Glasovalno pravico na občnem zboru lahko vsak delničar izvršuje osebno ali pa po pooblaščenca. Pooblaščenec je lahko tudi oseba, ki ni delničar družbe.

3-1

Znizane cene!

Traverze, cement, železo, žično ograjo, kovanje, kuhinjsko posodo in vse drugo nudi veletrgovina z železnino

Pinter & Lenard - Maribor

po najnižjih dnevni cenah. Solidna in točna postrežba!

